

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАС

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

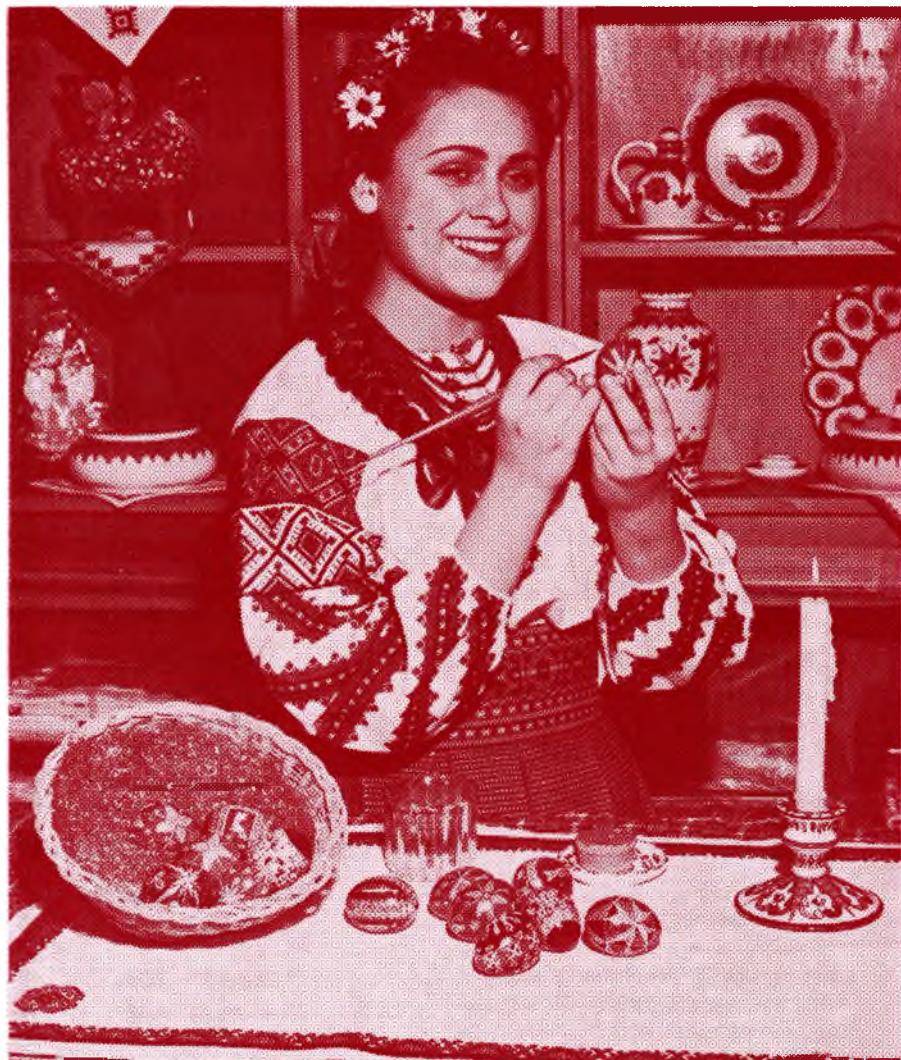
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Березень

3

March

1961

Демонстрування писанок на Фестивалі Інтернаціонального Інституту
у Філаделфії

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XVIII.   БЕРЕЗЕНЬ   Ч. 3

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за війнятком серпня

Редактує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекілія Гардешка, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнав-
ська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

**909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.**

Річна передплата в ЗДА й Канаді
від січня 1959 ..... \$4.00
Піврічна передплата \$2.50
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.

Поодиноке число 45 центів

Зміст:

О. Лубська: Воскресіння
Звідки взялася писанка
В. Драч: Трудове виховання
О. Кисілевська: Христос Воскрес!
М. А. Кейван: Із нотатника лікарки
Т. Данилов: Відвідини у вчених
Л. Б.: Погас один талант
Л. Б.: Репрезентація
О. Залізняк: У соті роковини
Л. Б.: Літ. Вечорі Конкурсу СФУЖО
Р. Коцик: Весняні роботи в городі
Н. Лопатинська: Великодній стіл
Гуцульська сорочка
Парижанка: У паризькому стилі
Л. Бачинський: Пригода біля Золотих
Воріт
Л. Полтава: Кобзар
Г. Черінь: Зустрічай весну!
Вуйко Квак: Як пташки зустрічають
весну
Л. Полтава: Водниця-мандрівниця
Вісті з Централі
При громадській роботі
Ольга Мак: Лебідка

На обгортці:

Оксана Богачевська показує писанку
на Міжнародному фестивалі у Філадельфії.

OUR LIFE

VOL. XVIII   MARCH   No. 3

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1½ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr., per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myrosława Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
Australia
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

Відновлюйте Вашу передплату
вчас, тим осягнете міле почуття
упорядкованости, а видавництву
зрівноважений бюджет.

НА ТЕРЕНІ СУА

- Дня 4. березня — Виховний Семінар
Окр. Ради СУА у Філадельфії.
Дня 18. березня — Курс святочного
печива — 20 Відділ у Філа-
делфії.
Дня 26. березня — Картина забава —
48 Відділ СУА у Філадельфії.
Дня 15. квітня — Вишивані Вечерни-
ці 63 Відділу СУА у Дітройті.
Дня 23. квітня — Свято Лесі Україн-
ки — Окр. Рада СУА у Клів-
ленді.
Дня 23. квітня — Свячене 42 Відділу
СУА у Філадельфії.
Дня 21. травня — Конференція Ре-
ференток Сусп. Опіки — Окр.
Рада СУА у Філадельфії.

ЗМІНА АДРЕСИ

Всіх передплатниць, що змінюють
свою адресу, прохаемо подавати та-
кож і давню. Це дуже улегшує нам
переміну І застерігає від помилок, що
при тотожному прізвищі можуть
трапитись.

КРІЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

НЕСВІДОМІ ДИКУНИ — Savage
Innocents. Греє Антон Квін. Перегляд
життя і звичаїв мешканців далекої
півночі. Чудові краєвиди.

ПРИГОДИ З КОРАБЛЕМ — The
Wackiest Ship. Греє Джек Леммон. Різні пригоди вітрильника в часі 2. сві-
тової війни змальовані живо й цікаво.

БЕН ГУР — Ben Hur. Грають Чарлз
Гістон і Стівен Бойд. Величавий огляд
життя старовини з гарними краєви-
дами.

ПОПЕЛЮШКА — Cinderfella. Греє
Джеррі Люс. Казка про бідну сиріт-
ку примінена тут до молодого хлоп-
ця, що завдяки своїй скромності й
лагідності здобуває серце князівні.

НАСТУП НА ПУСТИНІ — Desert
Attack. Англійський фільм змальовує
подорож амбулянсу з Тобруку до А-
лександрії.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Заінтересованій у Брадфорді. У ч.
11 Н. Ж. з 1960 р. маєте в окремій
статті д-р Н. Сороківської „Дієта для
хворого шлунка“ загальний опис того,
як повинна харчуватись людина із над-
квасотою шлунка.

Одягові посили для залишенні може-
жете спрямовувати до Німеччини або
Австрії. Щоб ми могли вислати Вам
кілька адрес, прохаемо подати нам
свою власну.

Редакція Н. Ж.

• Наше Життя •

РІК XVIII.

БЕРЕЗЕНЬ, 1961

ЧИСЛО 3

Ольга Лубська

Воскресіння

Воскрес Божий Син з могили
Здолавши камінні брили
І смерть, як ворона крила.

Лягли на дороги хресні
Воскресної ночі шати.
Ісусе, коли ж воскресне
Країна моя розп'ята?

Тоді в душу знову синє
Проміння лямпадки близне,
Що сяйвом Божого Сина
Десь в хаті убогій висне.

Ніч п'є Воскресіння келих,
Б'є серце, мов дзвін на сполох, —
Я знаю, у рідні села
Вернуся, вернуся скоро.

Із збірки „Колосся шелестить“

На Великдень, на соломі...

Ці слова й картину сполучену з ними, чули ми недавно на шкільному концерті. У вухах бринить ще несміливє слово сирітки, що бажала й собі почванитися чимсь у дитячому гурті.

Як це ясно й прикметно для нашого Поета! Світлий день Великодня в'яжеться в нього з постattroю дівчинки, що позбавлена найбільшого життєвого дару — материнської ласки. Він любив і розумів їх, отих сиріт, що їх нема кому заступити „опріче праведного Бога“. Молився за них, бо сам він „сирота в ряднині“ блукав колись степами України і шукав своєї долі. І вдячний був за кожен промінь добра, що падав на юну душу.

Промінь добра! Ось чого шукаємо в день цього Великого Свята. Шевченко знайшов його в дитячій радості, у скромному слові сирітки. А й ми шукаємо його в дійсності, що кругом нас. Ота помічна рука, що простягається для нашої дітвири за океаном, оте ласкаве слово, що ним підтримуємо земляка на шпитальній постелі — це проміння нашої душі, що зогрівають своїм теплом. Це вічні порухи жіночого серця, що „раз добром налите, ввік не прохолоне“.

Але Великий День вимагає більше від нас. Не тільки помочі вбогому, милосердя для страждущого. Він чекає цього проміння й для людини, що поруч нас. Для цієї української людини, що верстає разом із нами шлях еміграції, дарма, чи розпочала вона його десятки літ тому, чи щойно недавно. Вона теж потребує тепла і зрозуміння. В її викоріненні з рідної землі лежить уже певна напруга. І тому так потрібний тут кожен промінь ласки і добра.

Пам'ятаймо про те в Великий День, коли воскрес наш Спаситель. Даймо Йому ушляхетнити наші думки, скріпити нашу волю. А найважніше — налити нашу душу отим „добром“, що його згадав Поет. Світла його перемога є ділом нас усіх.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
кличе

Христос Воскрес!

Управам Окружних Рад, Відділів та членству нашої організації.
Управі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО),
складовим організаціям СФУЖО та членкам-прихильницям
шле сердечне святочне привітання.

Вітає з Великодніми святами все українське громадянство.

Звідки взялася писанка

Легенда

Пречиста Діва була за служницею у газдів. Одного разу пішла до кирніці воду брати. Там Дух Святий зробив хрест восковий на воді. Пречиста Діва подивилася, уздрила хрест, та й побоялася його: бо ще до того часу не було хреста; вона вернулася без води. Питаються газди: чому-с не принесла води? А вона каже: я боюся, там щось розложене! Йди, внеси зараз! Пречиста пішла, зачерла води, хрест вискочив з водою і впав їй за пазуху. Вона не знала, де він подівся. Засмутилася, пішла до церкви й молиться. Приходить до неї ангел, питав:

— Чого ти смутна?
— Чи маю бути весела?
— Може ти того смутна, що меш мати дитину?

Пречиста Діва ще гірше засмутилася і сказала:

— Відки я можу мати дитину, коли я не маю ні свого мужа, ні чужого не требую?

Ангел каже: — Меш мати з Духом Святым!

Пречиста помолилася й пішла додому, ні то засмучена, ні то весела! Нічого никому не каже, а як лягла спати, приходить до неї вночі Дух Святий і дихнув їй у

хрест. Хрест ожив, почалася дитина. Як дитина вродилася, Пречиста Діва мусила з нею ховатися. Поклала дитину в місце, де кінь їв сіно; як кінь переїв сіно, шукав у споду, форкав; Пречиста взяла Ісуса, а Ісус сказав до коня:

— Щоб ти тоді наївся, коли вода горі вернеться! Від того часу кінь ніколи не може наїтися.

Пречиста заховала Ісуса у рипу, що пацюк нарив; він забіг із другого боку та й зарив кицку, а Ісус сказав:

— Щоб ти святився на Великдень! Від того часу святять свинину з паскою.

Потім заховала Пречиста Ісуса між корови в ясла; прийшли корови, сіно їли, попоїли й відступили від ясел. Ісус сказав до них:

— Щоб ви все були поживлені, куди лиш повернетесь! Від того часу корова лиш трохи попасе, вже наїджена.

Потім заховала Пречиста Ісуса під полу челядини; вона відогнала його, а Ісус сказав:

— Щоб ти була закрита аж до Страшного Суду! Від того часу ходить челядина завита від весялля аж до смерти.

Потім заховала Пречиста Ісуса

під қурку, що гребла глину. Ісус положився там, де вона гребла ямку, а курка загребла його. Тоді сказав Ісус:

— Щоб тобі твій приплодок (яйце) святився! Від того часу святять на Великдень яйця.

Пречиста тому так заховувала Ісуса раз тут, другий раз інде, бо Іродові слуги за ним шукали, щоб його стратити. У порпанці курячий не могли його знайти, бо не сподівалися, щоб там Христос ховався, а воно так було! Довго, довго шукали за ним, а як не знайшли, облишили шукати.

Пречиста занесла Ісуса в ясла, як він був уже більшенкий. Туди сходилася до нього всяка челядь; приносили йому всякі дарунки, але він не втішався нічим, аж одна принесла яйце. Ісус усміхнувся, нагадав собі курку, що його запорала так, що ніхто не знайшов. Узяв яйце та й став гратися ним. Від того часу зносили йому люди яйця і вигадували одні наперед других, щоб він лише забавився; він вибирав таке, що було найкраще написане! З того часу стали писати писанки на втіху, що Христос Воскрес!

Записано в місцевому говорі від Ілька Шеребуряка із Бервінкової.

На виховні теми

Віра Драч

ТРУДОВЕ ВИХОВАННЯ

В статті „Дитяча гра й забавки“ (в цьому ж журналі ч. 10 за 1960 рік) ми говорили, що в грі дитина започатковує трудові навички, які поступово переходят у працю.

Коли ж кінчается гра й починається праця? Де межа, що відділяє одно від другого? Це тяжко визначити, бо навіть найменша дитина, бавлячись, працює — прикладає свої фізичні зусилля й напружує свою думку, міркуючи, як зробити те чи інше. Коли ж ви, наприклад, скажете дитині: „Ходім, поллемо квіточки“, а вона візьме свою маленьку поливалочку (що ви купили їй, як забавку) й, набираючи в неї води з відра, поле кілька квіток, — це вже буде праця й одночасно гра для дитини.

Дитина радіє, як вона, бавлячись, досягне своєї мети — збудує чи помалює те, що вона хоче. А скільки радості в ній буде, коли вона виконає „справжню роботу“!

Треба усвідомити собі, що то є ота „справжня робота“, ота праця, що є змістом цілого життя людини. Як визначають відомі педагоги, це участь людини в творенні речей і засобів, що задоволяють матеріальні й культурні потреби в першу чергу своєї родини, а потім — потреби свого народу й людства взагалі.

Праця — необхідна умова фізичного життя людини, вона дає кошти на прожиття. Чим більше заробляє людина свою працею, тим вигідніше її життя.

Але це тільки одна з прикмет праці. Друге, важливіше, значення праці полягає в тому, що вона — джерело розумового розвитку людини, морального й духового удосконалення окремої істоти й цілих народів. Працюючи, люди додумуються до того, як полегшити свою працю, удосконалити методи й засоби (інструменти, машини) виробництва. Це дає радість творчості й підносить людину, упрямлює її життя.

Тільки праця й праця дала мож-

ливість дійти до такої височини техніки й культури, якими людство користується тепер.

Одночасно ми помічаємо занепад моралі серед людства, стремління до легкої наживи хитрощами й чужим коштом та застрашуючий розвиток злочинності серед молоді й навіть серед дітей.

Хто ж ці хитруни й злочинці? Це жертви хибного виховання! Це ті, яким в іхньому дитинстві батьки не приділяли належної уваги, давали їм волю робити, що вони хотять, вірніше, не робити нічого корисного для себе й родини, виконували всі іхні забаганки, надто пестили їх. Інші батьки, тяжко працюючи все життя, оберігали від роботи дітей, мовляв: „Прийде ще час — напрацюється, нехай ще погуляє, тільки й його!“

А дитина, виростаючи без жадної праці, без жадних обов'язків, легковажно ставиться й до навчання в школі, не виконує завдань, нудить, шукає чогось, щоб розважило її, дало якийсь зміст її існуванню, й натрапляє на приманливий шлях різних авантюр, а то й злочинів.

Тому обов'язок батьків прищеплювати дітям з найменшого дошкільного віку трудові навички, любов до праці, виховувати вміння виконувати нескладну роботу, відчувати задоволення в роботі, радіті її наслідками та поважати працю інших.

Приглянемося до дитини в часі її гри. Вона, бавлячись, творить речі, придатні до вжитку; треба їх належно використовувати. Скажімо, дитина вдало розмальовала по готових контурах образок. Треба порадити їй розмальовати рамочку. Нехай хтось із старших дітей або й батьків, накреслити (на папері в кратку) контури вузенького українського взірця, дитина сама розмальовує їх відповідними кольорами, наклеїть разом із малюнком на картон. Цей образок (дарма, що він не досконалений) треба неод-

мінно повісити на стіні, як потрібну річ.

Інша дитина зробила з конструктора маленький візочек чи коробку, нехай мама поставить його в себе біля дзеркала й складає туди свої шпильки чи прикраси.

Це принесе дітям велику радість і заохотить до творення інших корисних речей. Такою увагою й заохочуванням батьки поступово й непомітно переключають дітей від гри до праці.

Це завдання не таке вже важке для батьків, якщо тільки своєчасно, послідовно й неухильно здійснюють його. Дитина з найменшого дошкільного віку активна: її завжди цікавить, що роблять дорослі, вона не тільки приглядається, як мама готове обід, а хоче сана „помагати“ їй. Мама не сміє гнати її з кухні: „Іди звідси до своїх забавок!“, а мусить дати їй посильну роботу.

Хто з нас не пам'ятає, скільки радості було нам, коли мама, роблячи вареники чи пиріжки, давала нам шматок тіста, й ми намагалися робити так, як мама. А скільки гордощів було, коли нам, нарешті, щастливо зліпити малесенькі варенички чи пиріжки! А мама їх варила чи пекла й усі смакували ними за обідом. Похвала тата окрілювала нас і стимулювала удосконалення в праці.

Треба тільки так поводитися з дітьми, щоб „допомога“ іхня була не доривочною, а постійною, систематичною, поступово удосконалюючись, переходила у допомогу без лапок. Уже з того часу, як дитина (і дівчинка, і хлопчик) додається до столу, вони з великою охотовою будуть подавати вам до миття ложки, вилки, ножі й розкладати їх до шухлядки чисті по своїх місцях (розвиток уваги). Потім вони будуть приносити вам і горнятка та тарілки, а трохи старшим можна вже дозволити й витирати посуд (не шкода, як щось і розіб'є), а потім і накривати на стіл, у 6—7 років це вже може бути іхнім постійним обов'язком.

Старші дошкільнятама прагнуть не тільки брати в праці участь, а й цікавлятися тим, які засоби й методи роботи дають найкращі наслідки. Вони пильно придивляють-

ся, як працюють дорослі й намагаються наслідувати їх.

Спостерігаючи працю дорослих, і в час своєї роботи, діти відчувають, що всяка праця потребує зусиль, пильності й уміння, помічають, що добре виконана робота приносить задоволення всім, хто нею користується. Це викликає в них бажання спробувати своїх сил — працювати **самостійно**.

Цю самостійність треба всебічно розвивати й закріплювати, даючи дітям доручення виконувати без допомоги ту чи іншу роботу, все складнішу й складнішу.

В першу чергу треба привчити дитину робити для себе все, що їй дозволяють її сили: найперше самостійно їсти, потім без допомоги мити руки, одягатися, брати свої речі й класти їх на місце. Далі — вона вже може витирати порохи в своїй кімнаті, а там і „допомагати“ мамі застелювати свое (дитини) ліжко; нехай вона спочатку візьметься за один край покривала й покладе його разом із мамою на ліжко, а через деякий час вона з охотою зробить це самостійно. Багато робіт по самообслуговуванню й загальних по дому дитина може виконувати ще до школи.

Велике задоволення й користь приносить дітям праця в городі, квітнику, садку.

Вже дітям 4—5 років треба дати окремі грядочки під їхній повний догляд. Нехай вони під вашим керівництвом у скопану вами землю посадять цибульку, посіють редьківцю — це рослини скороспілі. З якою охотою вони будуть поливати й полоти їх, а скільки буде радості, коли можна буде вже зірвати „з моєї грядки“ перші пучечки цієї городини! Нехай вони посіють і квіточки й доглядають їх.

Молодші школярі вже можуть посадити кілька кущів помідорів, посіяти отрочки, виплекати розсаду вибагливіших квітів і висадити її та пильнувати. Ще старші можуть завести собі шкілку овочевих дерев.

Всі ці діти будуть помічати зміни при рості й визріванні рослин — пізнавати життя їх, любуватися красою їх, радіти наслідками праці своєї й набувати досвіду. А одночасно вони поступово зверта-

тимут увагу на досконалу закономірність у природі й відчувати велич і всемогутність Творця її.

Разом із тим у шкільному (навіть молодшому) віці діти можуть уже по-справжньому допомагати батькам, знаючи свої обов'язки, особливо коли й мати працює.

Зовсім неприпустиме явище, коли мама після своєї праці на виробництві й складнішої по дому, іде ще наводити порядки в кімнаті дітей-підлітків, чи пришиває їм гудзики до плаща, бо „діти не мають часу!“. А вже просто обурливо, коли мама замітає чи міе підлогу в кухні, а майже дорослі доні тут же переступають спокійненько собі з немитого місця на чисте...

Трапляється, що майже дорослий син кричить на матір, що не розпрасувала йому штанів, як він піде до школи? Чи ж не може він того зробити сам?

Звичайно, не можна занадто переобтяжувати дітей працею, але треба розподіляти її так, щоб вона не була тягарем і для батьків, що мають дітей-підлітків чи й старших.

Безумовно, шкільні завдання мусять бути найголовнішою працею дітей, але не можна допускати, щоб вони, прикриваючись цією роботою, ігнорували роботу домашню, ставилися до неї з погордою, не відчували потреби допомагати батькам. Треба з дитинства виховувати уважливість до потреб родини, привчити виконувати й найнеприємніші роботи, коли то необхідно.

Коли дитина все таки не виявляє самостійно такого бажання, треба викликати в неї зацікавлення працею, треба заохочувати її проханням зробити те чи інше.

Якщо ж ви не певні, що ваше прохання допоможе, тоді спокійно, упевнено доручить ту чи іншу роботу. Це треба послідовно застосовувати з самого дитинства, тоді не буде труднощів — дитина сама, за своїм почином буде виконувати необхідне.

Не можна допускати бездіяльності дітей у час вакацій. Треба дати їм можливість прогульок, розваг, купання, але вони мусять і почитати, попрацювати вгороді

й у хаті, а старші — вишивати, малювати і т. д.

Треба завжди стежити за якістю роботи, коли дитина не зуміла чогось зробити, слід пояснити їй, як то має бути зроблене, не дорікати їй, не ганьбити, а спокійно запропонувати переробити. При багаторазовім виконуванні роботи дитина й сама буде вдосконалювати її та набувати досвіду — трудових навичок.

З ними їй не страшно буде виходити в життя. Люди, що з дитинства привикли працювати, навчилися робити все необхідне, не розгублюються ні за яких обставин, вони завжди дадуть раду собі й своїй родині. Тяжче буде забезпечити себе хитрунам, що з дитинства привикли уникати роботи, виконувати її будьjak, перекладати на інших. Такі люди все шукатимуть найлегшої праці, намагатимуться побільше переключити її на своїх співробітників, не завагаються перед ошуканством і можуть скотитися до злочинності. Є й такі, що не вміють нічого зробити самі, завжди потребують допомоги, не можуть залагодити найпростіших справ — це ті, кого в дитинстві й юнацтві батьки жалили: „воно ще напрацюється...“, обслуговували, надто пестили.

Тільки праця й то творча праця, коли людина любить її, розуміє користь її, постійно удосконалює її — забезпечує людині повноціннє, радісне життя.

Така людина буде завжди вдячна своїм батькам, що прищепили їй уміння й любов до праці, що споконвіку була основною рисою національного характеру нашого народу.

Віра Драч

ГОСТИ В ЦЕНТРАЛІ

З кінцем лютого відвідала нас молода гостя. У поворотній дорозі до Бразилії вступила до Централі дочка письменниці Ольги Мак Вікторія. Була вчителькою англійської мови в Курітібі, молода Віра дісталася завдяки своїм здібностям на обмінний курс вчителів, що його спонзорує американське міністерство освіти. По закінченні курсу провела „вікенд“ у Філадельфії, розказуючи про свої враження з курсу й подорожі.

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

Христос Воскрес!

Великдень іде, Великдень зближається. Здається в сонці, в повітрі бринить ця вістка.

Заповідає цей великий день кожна квітка в городі, кожна травичка, що з чорної землі підноситься, кожна галузочка з деревини, що недавно була зовсім мертвa, а нині напучнявла пурпурними квітами . . .

Кожна пташка радісно й голосно цвірінкає посеред безлистих ще галузок бузку, вишеньки. Здається все говорить, все співає одне чарівне слово: Великий день іде, Воскресення!

Приїхали брати із шкіл. Старший зразу зникає з сестричкою, майже однолітком своїм. Молодший (а всеж таки на десяток літ старший за мене) належить мені. Повисаю йому на ший, хапаю за сильну, хлоп'ячу руку й знаю, що не пущу її, аж доки знову стariй, „куций“ Іван не відвезе хлопців до Станиславова. Та поки що братік — мій; його нізащо не лишуся. Це правда, що нераз Влодко мусітиме мене під пахою через грязюку або весняні води переносити. Буває й таке, що здалеко прогульки на його руках вертаюся додому. Це нічого. Він не проти того. Відколи пам'ятаю світ, Влодко — належить до мене.

Бігаємо по селу — відвідуємо його ровесників, з якими стільки цікавого має говорити. Але головне — запрошуємо на проби співаків. Бо ж воскресну Службу треба добре заспівати, нового „Христос Воскрес“ навчитися.

З-над річки з хлопцями зносило каміння; в ліс бігаємо по мохта по перші весняні квітки (ще досі чую хрупіт льоду, що тріщав у ліску під ногами, коли збирави „брэндушки“). Це ми маемо мурувати в церкві кам'яний Божий Гріб — Христа на плащаниці в ньому класти. Пізніше — третього дня, а радше ночі, Він має на радість хрещеного люду во славі воскреснути. Тож світ чекає чогось таємничого, розкішного, радісного. І це відчуває навіть мое мале, дитяче серденько.

А тим часом жалоба. Христа до гробу зложили, розумієте це? Не вільно співати, не вільно галасувати, не вільно сміятися (оце найтяжче), хіба як уже не можна здергатися, то десь у кутку потихеньки. Не вільно дзвонити на вітим малим дзвіночком від саночок, що мені матуся подарувала. Калатають. Б'ють деревяними молоточками в дошку. І мені братік зробив мале калатальце. Тільки поруш, а й без дошки голосно закалатає (чомусь найкраще тоді, коли татко по обіді засипляє).

У кухні мама й сестра бігають, наказують, кудись усе поспішають. Треба добре вважати, що не опарили тебе окропом, чи не наступили на ногу. Тож не попасаємо тут із братіком довго — хіба тоді, коли треба мигдаль із лушпини вилускати, родзинки переврати, горіхів натовкти. Умова: частинка всього того нам належить за роботу. А Влодкові часом ще приходиться терти своїми дужими хлоп'ячими руками масу на торт. Кінця тієї праці дуже чекаю, бо макогона лизати — це вже мій привілей, дарма, що Марина страшить лисим чоловіком. Не боюсь! Видно й мамуня не дуже то своєї няні слухала колись, бо татко світить порядною лисиною. Хай буде й мені така доля!

Нарешті завтра Великдень. Цієї ночі над ранком має статись оце чудо: Христос воскресне з гробу. Цілу ніч будемо біля церкви ватру палити. Великої хвилини чекати. Знаєть патики, стягають

хворост. Хлопці щось там з братом тихо нараджуються. Не помогає розпитування. „Побачиш“, відповідають.

Стемніло. Ніч надходить. Підпллюють ріща, патики. Народ обсядає вогнище кругом. Перешпіти. Раптом радісне: „Є, є!“ Це хлопці прикотили величезну бочку від дьогтю, що біля мосту стояла в дегтярів. Що за радість! Та ж це та сама бочка, що її я так боялась, бо Марина все обіцовала нечесну Оленку в неї вкинути . . . Ах, з якою радістю побачила я, як її розбиті клепки, чорні, наскрічені смолою, летіли в наш вогонь! Як радісно дивилась я на високий стовп вогню, що бухнув угору після того! Як розкішно слухала веселого, голосного тріскоту дерева з тієї чорної, пекольної бочки!

— Паничу, дайте дитину, хай покладу спати — голос ненависної няні.

Міцно обвиваю шию брата руками.

— Не хочу! Не піду! Я мушу бачити, як Ісус з гробу встане. (Як приемно, що догаряє бочка, якою няні була б певно й тепер пострашила).

— Лишіть її, нехай ще трохи подивиться. Як засне, сам занесу додому . . .

О, як добре, вигідно спочивати на братових колінах! Як цікаво, хоч і страшно слухати оповідання про муки і смерть Ісуса, про Пілата, що вмив руки (ох, як я його за це незлюбила!) Як гайдко було чути про зрадника Юду, що продав свого вчителя Ісуса, а сам о-після повісився. Мабуть із того часу посіялась у душі моїй погорда — ненависть до всіх зрадників...

Хтось приніс півня, щоб запіяв опівночі — і мені дозволили погладити його. Отісля не знаю: чи це полум'я ватри чи ясність Христа, що ось-ось мав воскреснути — змусила мене заплющити на хвилинку очі, тільки на хвилинку. Коли ж їх відкрила, то над своїм ліжком у кімнаті побачила свят-

З но^жниця лікарки

I.

Того осіннього ранку 1939 гу-ста мріяка окутала провінційне га-лицьке містечко. Найгустіший туман заліг над річкою, де поміж городами та полями стояв міський шпиталь. Тихо та безлюдно було кругом. Тихо було і за тяжкими входовими дверима, замкнутими із-середини на ключ. Весь шпиталь спав. Спали пацієнти і медичний персонал, спав діжурний лікар, заснув, куняючи в почекальні на лавці, і дверник. Такий колективний сон, а впарі з тим ітиша у шпиталі, були великою рідкістю у тому часі. З хвилиною вибуху війни багато змін зайшло у шпиталі. Він перестав бути тією своєрідною святинею, де навіть голосу не підноситься з пошани до людських

ково одягненого братіка, що голосно кликав:

— Христос Воскрес! Збирайся швиденько, зараз паску святити-муть ...

Нема часу розпитувати, як Він воскресав, чому я не бачила цього, як узялася в своїй постелі ... З цвінтarya аж сюди доходить радісний шум народу, голосно й радісно б'ють усі дзвони. Бух! паде стріл із моздря. Швидко, швидко, поспішаймо!

Живий вінок народу кругом церкви.

Селяни, селянки в білих кожухах. У синіх капотах поважні міщани; в тюлевих очіпках з квітками міщенки. Хмара діток із крашанками. Мальовані кошики з усім добром. А понад тим мають хоругви з образами, в золотистій ризі батько з кропилом у руках (а який він інакший, чужий здається).

І з усіх грудей, що вірують у побіду добра над злом, сонця над тьмою, несеться вроочистий спів:

— Христос Воскрес!

У п'яті роковини смерти подвижниці жіночого руху подаємо цей її спомін із дитячих літ. Ред.

терпінь. В його мурах було тепер завжди неспокійно і гамірно. Вдень і вночі крізь шпитальну браму проходили десятки людей, хворих і здорових, та однаково неспокійних і настирливих. До загальної атмосфери сквильованості кожен із них додавав свій внутрішній неспокій, свій страх перед непевним завтра. Польщі не стало — як жити тепер — стояло питання перед високими службовцями польської адміністрації, перед дружинами польських офіцерів, що залишилися самітними після програної війни. Треба рятуватися і місцем рятунку вони здебільша вибирали шпиталь — острів польськості у тому місті з мішаним населенням. Приходили або як пацієнти, хворі на різні хвороби, що їх причиною буває страх, або шукаючи праці і то будь-якої, щоб лише десь приміститися, щоб не бути зайвою людиною у новому режимі, щоб утікати від того страху, що сверле мозок. Все ж краще мити підлогу у шпиталі, ніж іхнати на Сибір, тим більше, що сьогодні-завтра аліянти розіб'ють і Гітлера і большевиків та воскрешуть Польщу „від моря до моря“.

Із таких же самих мотивів шукали для себе приміщення у шпиталі і багаті жиди, купці, адвокати й дідичі, що за Польщі не поступалися полякам у патріотизмі, а тепер ділили з ними сумну долю непевного завтра. Елегантно одягнені дівчата з найбагатших жидівських родин із звідкись роздобутими свідоцтвами закінчених санітарних курсів, шукали праці, хоч їхні руки не зраджували знайомства з будь-якою працею. Молоді лікарі з заграницьними дипломами, беззвартиими за Польщі, жертвували безплатно свою опіку хворим у шпиталі. Кожен шукав протекції, знайомства та підсував хабарі у формі купонів на одяг чи інших речей, що якось раптово щезли з обігу. З близької і дальшої околиці заїздило перед шпи-

тель кожного дня декілька селянських возів. Це сільради відсилали тепер до шпиталю хронічних інвалідів, самітних старців, а навіть божевільних. Візник помагав свому пасажирам зйти до почекальні, подавав дверникові картку від голови сільради, а сам скоро втікав, щоб йому не сказали везти хворого назад. Картка стверджувала, що той і той є бідняком і терпів від панської влади. І хоч він не надавався до шпитального лікування, ані не мав охоти тут залишатися, то все ж таки мусіло знайтися для нього місце у дуже перелюдному шпиталі. В додатку було вже й декілька пацієнтів з нової влади, звичайно жінки партійних чи військових. Вони, годовані довгорічною пропагандою, що в капіталістичному світі всі є їхніми ворогами, відносилися до шпитального персоналу з підозрою та недовір'ям. Їхні чоловіки робили голосні бучі за кожну дрібничку. Вони постійно ігнорували години відвідин і нераз самі приписували лікування — уживаючи зброй як переконливого аргументу. Тяжкі кроки енкаведистів і не менше тяжка їхня лайка не були рідкістю у шпиталі. Вони забирали, кого мали забрати, не респектуючи ніяких діяньоз.

Тому хвилина загального сну у шпиталі того недільного ранку була чимсь нещоденным. Мабуть це була природна реакція по дуже неспокійній ночі. Бо аж перед світанком затихло у шпиталі і всі відчули велику втому. Діжурний лікар, д-р Тшаска заявив, що він мусить переспатися декілька годин і замкнувся у своїй кімнаті, заординувавши насонні ліки для кількох неспокійних пацієнтів. Сестра-монахіня додала їх ще декому з власної пильності, а решта таки заснули, вичерпані до краю перевживаннями ночі та чорними думками. Тоді задрімала в діжурці сестра, а з нею дві санітарки. На короткий час большевицька дійсність наче б перестала існувати,

сон переніс кожного в інший, країнний світ. Для одних це було просто забуття, звільнення від страху, хвилива нірвана. Для інших якісь солодкі особисті мрії, видобуті з самого дна підсвідомості. В деяких головах віджила нова Польща, а з нею і її передвоєнні позиції чи багатства. Бабкам із сіл снилися рідні низи та їхня молодість на них, а жінкам партійних нові барви та спідниці, жіночі чевреники та квітчасті хустки, якими вони мріяли застути свої виличнялі перкалеві, валинки та берети. Холод осіннього ранку і роками вкорінене поняття, що в неділю довше спиться, держали замкненими всі повіки, хоч сонце вже мало сходити і в звичайний день у цю пору в шпиталі вже ніхто не спав. Два стінні годинники, що висіли обличчями проти себе, один над входовими дверми, другий у половині сходів, починали вибивати години — один сьому, другий девяту. Один ходив ще на середньо-європейський час, обовязуючий за Польщі, другий уже на московський, що став від недавна офіційним часом. Два годинники зі своїми різними часами наче б символізували тодішній перехідний стан нашої землі із польськістю на дві години запізною, та змосковщеннем на стільки ж передчасним.

Хвилина, в якій шпиталь нагадував сценарію до казки про сплячу королівну із загальним сном, не тривала довго. І причиною пробудження не став поцілунок лицаря, а нетерпляче шарпнення дверей і ще більш нетерплячий вигук, коли двері не подалися під рукою.

— Гей, Войтек, відчинити!

Сонний дверник скопився на звук знайомого голосу та побіг до дверей. При тому бурмотів якісь не надто приємні епітети на адресу примара, що його збудив. Але струм холодного повітря і такий же погляд д-ра Сікори зігнали сонність із дверника і він, кланяючись, перепрошував примара за чекання.

— Хто з лікарів є у шпиталі? — коротко й гостро запитав д-р Сікора.

— Лише д-р Тшаска, спить у дижурці. Ми мали дуже неспокійну ніч, — говорив дверник, поспішаючи коридором за примарем та

лишаючися зумисно трохи позаду, — звечора вирвався на подвір'я той самовбивник із п'ятої залі, розбігся просто до криниці, щастя, що огородник Тадек був близько і затримав його, заки прийшла поміч. Він вирвався і кричав: — Люди, чому не даете мені змерти? — Але доктор дав йому сильну інекцію і він досі спить. Потім при вечері одна „совєтка“

знащла слімака на каліфорії. Наробила крику на цілій шпиталь, приїхав її чоловік, викликали партію, відтак директора, він якось то полагодив. Але і викричався на сестру-настоєтельку, аж бідна плакала. Казав, що всіх монахинь порозганяє, бо він не думає тратити посади через них. Коло кожної „советки“ мають сьогодні ходити, як колись були б ходили бідля графині. Директора викликали ще раз опівночі. Привезли якогось раненого командира, що робив мітинг у горах. Знову крику-гуку, мали оперувати, відтак рішили відвезти до Львова, лише поперев'язували рані. Кажуть, що українські партизани хотіли його вбити і що вже пів села забрали. О, вони

не будуть з українцями панькатися, як ми це робили... — Тут дверник полапався, що його взагалі не слухають.

Д-р Сікора спинився перед дверима лябораторії, отворив їх своїм ключем та, ввійшовши до середини, замкнув за собою енергійно двері перед самим носом дверника. Той постояв ще хвилину на місці й злорадна усмішка засніла в його очах.

— Щось і з ним невпорядку, як він так рано в неділю прибіг сюди. О, не один ще покотиться зверху, аж приємно буде подивитися... Тільки радості має чоловік за большевиків!...

За хвилину знову рипнула залізна брама відвулиці і дверник подивився крізь вікно. Мряка осідала, сонце сходило. Воно не в'язалося ніякими змінами годинників. Дверник побачив знайому постать одної з молодих лікарів, Віри Мурської, що відбувалася в шпиталі прописану польським урядом безплатну практику по дипломі. Доглянув її крізь вікно лябораторії і д-р Сікора. Вони обидва одночасно подумали: — А який це дідько несе її сюди так рано? — А ніс її найбільше популярний дідько, що мучив людські душі в тому часі — неспокій. Той неспокій, ту схильованість можна було вичути всюди і в людських словах, і в поглядах, і в повітрі. Все прошіоричне, все непевне — війна. Та чи лиш одна війна, та офіційна, що відбувається на фронті? А ця друга війна, за українство, що ведеться на кожному кроці? Чи ж цей шпиталь не був фронтом війни за українство? Дрібної, щоденної війни, що втомляла і ніколи не давала спокою. До того неспокій за декількох тяжко хворих пацієнтів, яким не можна було посвятити належної уваги в гаморі та крутіжі шпитального будня. І ще один особистий неспокій. Дижуруючи часто цілими добами і роблячи різні записки щодо хворих у підручному нотатнику, вона нераз вписувала туди й свої особисті думки. Вчора залишила через ненувагу зошит у лябораторії, до якої декілька осіб мало ключі. Віра боялася цікавих на чужі думки, тому рішила зйти до шпиталю в неділю раніше інших.

Подорозі, проходячи ще майже безлюдними вулицями, побачила в одній брамі батька своєї подруги, як постарілий і прибитий глядів у порожнечу. — Кого ж так зраня виглядаєте? — запитала вона його. Він стрепенувся і глянув запалими очима з почорнілого обличчя. — Галю забрало енкаведе вночі... Не знаю, що робити!...

— Хіба ж можна щонебудь робити, як кого забере енкаведе? — подумала Віра, але вголос сказала: — О, може це лиш на переслухання і пустять... — Коби, — зітхнув він трохи оживлено, — чи ж не говорив я їй, що не повинна працювати у д-ра Тарнича. Не хотіла послухати, тепер покутує... Старий чоловік відвернувся, забувши про її присутність, а вона поспішила далі. Його слова, що Гая не повинна була працювати у д-ра Тарнича заставили її. Це був єдиний українець між шпитальними лікарями, єдиний спеціяліст свого фаху у місті. Колись давно хтось натякнув їй, що він дуже висока особа в українському підпіллі. Може... вона й не стямилася, як уже стояла перед шпитальною брамою. Дверник чे�мно і завчасу відчинив їй двері, вітаючи дуже непролетарським привітом: — Цілую ручки, пані доктор. — Зараз же повідомив її, що д-р Сікора, її шеф, уже є в шпиталі, дивлячися пильно з-під ока, яке це враження викличе в неї ця вістка. Він відчував, що щось зайшло у шпиталі, про що він, дверник, не знає. Це було для нього гірш образи. Але на обличчі Віри було лише шире здивування.

Вона зайдла до лябораторії, де д-р Сікора привітав її запитом, чого це вона так рано. — Але все ж не ранше шефа, — відповіла вона свободно, навіть весело, бо зразу кинула оком на свій ноутник, що стояв недоторкнутий на тому ж місці, де вона залишила його. Він уважно прислухався до її слів, але ніякої сподіваної іронії у слові „шев“ не заув. Помовчав тяжку хвилину і сказав: — Я вже не шеф. Від сьогодні примарем є Кранцберг, завтра він буде тут. Знову промовчав хвилину і додав: — Ви орієнтуєтесь на відділі, прошу його впровадити, я не хотів би стрічатися з тим рудим

комуністом. До речі, він хворіє на туберкульозу. Я прийшов сьогодні до шпиталю лиш по свої особисті речі. Хто знає, чим могла би скінчитися моя зустріч із ним — додав півголосом, до себе. Скидаючи білій халат, що його натягнув безпідрібно, силою звички, витягнув з кишені в'язку ключів на обручичку і звернувся до Віри: — Прошу вас передати ці ключі до канцелярії. Наразі там нікого немає, а у дверника залишити не хочу, щоб не робити йому приємності своїм відходом. Ну, і цим спіртом, що він напевно знайшов би тут.

В'язка ключів забряжчала в його руці і майже впала на бюрко. Та він ще раз підніс її, зняв з обручика один малий ключик та простягнув його Вірі зі словами: — А цей ключ задержіть таки під свою особистою опікою. Він від цієї шафки, — вказав рукою — там такі речі, що їх сьогодні не дістанете за ніяку ціну. Тож до побачення, можливо, що я скоро сюди повернусь... — закінчив він із типовим польським оптимізмом і вийшов скорою ходою.

Віра залишилася сама і, переодягаючись у халат, думала про зміни в шпиталі. — То це так! Кранцберг! Той блідий, кульгавий жив із чеським дипломом, що за Польщі сидів за комуну. На останнім мітингу, він, говорячи свою автобіографію, підкреслював, що зрос на селі серед мужиків і що дуже їх любить. Коли батьки віддали його малим до міста до школи, то він так тужив за селом, що плакав, кільки разів побачив на ринку селянина в кожусі. Хтось біля неї шепотом додав, що якщо його так зворушують мужицькі кожухи, то ловинен був плакати над тими, які його батько, коршмар, скелепар і землевласник, здирає з мужицьких плечей у застав за горілку, чи яку позичку на передніку. Але він сказав, що його батько був бідняк і ніхто не мав відваги заперечити, хоч усі знали, що це неправда.

Йти до залу хворих було ще разно, тому рішила оглянути, що є в тій шафті, що до неї щойно дістала ключа. Були там різні хемікалії, уживані при клінічних розслідах, трохи ліків, трохи сироваток та запас інсуліні, якої брак вже від-

чувалося і якої ціна на чорному ринку йшла вгору з кожним днем. Усе це заграницні продукти, речі не надзвичайні вартості у нормальному часі, але майже безцінні у воєнному. Деякі посуди мали налітки з трупячим черепом та двома перехрещеними кістками, перекорога, що речовина в них — отрута. Віра взяла в руки одну маленьку скляну посудину з такою ж етикеткою і побачила напис: „Ціянкалій“. І звідкіля це тут узялося? — подумала здивована, майже в голос. Це ж горезвісна отрута, що вбиває дуже скоро й безболісно. Скільки ж людей не бажало б собі сьогодні нічого іншого в житті, як дрібку цієї речовини! Таки справді треба берегти добре ключа, щоб хто не скористав із можливості легкої смерті. Тих самовбивств, вдалих чи ні, так багато в нашому часі.

Вона поклала посудину до коробки, щоб була менш помітна, коло неї поклала свої записки й спокійно замкнула шафку, певна, що ніхто більше до неї ключа не має. Малий і непомітний ключик скovalа до гаманця в кишені без ніякого передчуття, що цей ключ відчинить їй ще одні двері — до якогось переживання, що збагачує життя.

Віра вийшла з лябораторії і пішла у залю хворих. Пацієнти вже попрохалися і дуже нерадо стрічали дійсність.

(Далі буде).

ПРОФ. МЕННІНГ ПРО НАШУ ПИСЬМЕННИЦЮ

У журналі *Books Abroad*, що його видає університет в Оклагомі, є коротка згадка про книжку Докії Гуменної „Жадоба“, пера проф. Кл. Меннінга. Він підкреслює, що в чотирьох оповіданнях цієї книжки зілюстрований контраст способу думання чоловіків і жінок у підсоветській дійності. Обговоривши кожне оповідання зокрема, він закінчує словами:

„Всі чотири — добре складені оповідання про різноманітні аспекти жіночої психології та змагання жінки за свою індивідуальність, і їх варто прочитати. Вони являються новим доказом таланту й спостережливості авторки“.

Наше інтер'ю

Відвідини в учених

Моє знайомство з проф. Наталею Василенко - Полонською вийшло так трохи незвичайним способом. Хоч досі ми не були знайомі, вислав я до неї листа, чи не схотіла б вона написати статті у наших справах до одного з англомовних журналів. Я навіть не знати її адреси і тому вислав листа до Українського Вільного Університету в Мюнхені з проханням переслати його адресатові.

Переслали і я дістав дуже милого листа та згоду написати статтю. Навіть орієнтовно пані професор подала кілька тем, що їх могла б опрацювати. Ми погодились на одну з них і стаття появиться в цьому році книжечкою в англійській мові у видавництві СУБ у Лондоні. Це буде цінний вклад в українську науку й буде новим засобом інформації про нас. Вона представлятиме спеціальний інтерес для тієї молодої української генерації, яка вже родилась і виростла на еміграції.

Від часу тієї статті ми з пані Василенко-Полонською були в постійному листуванні, а коли минулого літа я відвідував Європу, то, очевидно, не міг поминути нагоди зложити їй візиту.

Одного дня поїхав я з Мюнхену поїздом до Ульму над Дунаєм, з Ульму автобусом до Дорнштадту, а звідсіля ще трошки пішком і вже я втішався милою гостиною у „домі“ проф. Василенко-Полонської і її чоловіка, сьогодні вже покійного проф. Моргуна. Пиши в „домі“, бо той дім — це одна кімната, розділена на спальню, науковий кабінет і вітальню, а десь у ній ще й кухня міститься. Слово „розділена“ треба теж розуміти трохи так, як ультрамoderні театральні декорації, де одвірки дверей показують, що то має бути окрема кімната.

Хоч особа п-ні Василенко-Полонської (під цим науковим прізвищем її знає цілий науковий світ) нашему громадянству добре відома зі своєї наукової діяльності, проте не від речі буде подати тут кілька дат з її життя.

Наша вчена — уроженка Харкова. Гімназію в Вищі Жіночі Курси та університет закінчила в Києві і там почала свою наукову працю. В 1916 р. була йменована приват-доцентом Київського університету св. Володимира, а в 1940 р. захистила дисертацію в Академії Наук ССР у Москві й одержала вчений титул доктора історичних наук. З того ж року працює професором Київського університету, з 1944 вона професором Українського Вільного Університету в Празі, а з 1949 р. професором того ж університету в Мюнхені. Є членом УВАН, НТШ та Міжнародної Академії Наук у Парижі. Точніший перебіг її життепису був поміщений у цьому журналі з нагоди її 70-ліття у 1954 р.

Як із цих даних виходить, п-ні Василенко-Полонська була однією з перших жінок, що здобули собі становище в науковому світі. Хоч їй уже пішло під вечір життя, то як учена вона ні трохи не звільнила темпів своєї роботи. Не зважаючи на несприятливі для вченого обставини, не зважаючи на часте занедужування її чоловіка та її самої, а тепер важкий удар долі, що постиг її зі смертю його, професор Василенко-Полонська виявляє подивуగідну витривалість і працьовитість, а висліди цього маємо змогу обсервувати чи то у формі книжкових видань, чи статей, розсіяних в органах нашої преси. Багато її писань мають неоцінену вартість, як першо-джерельний матеріял, бо описує вона і свідчить про події, в яких сама брала активну участь, а інших свідків тих подій мабуть уже немає в живих. Її двотомова історія Української Академії Наук, опублікована українською мовою, є однією з фундаментальних публікацій на доказ того, як советський режим нищив українську науку.

Із тих двох томів наша вчена зробила однотомник для опублікування в одній із чужих мов. Книга жде видавця.

Окрім того проф. Василенко-Полонська закінчила один том сво-

Д-р Наталія Василенко-Полонська
Prof. Natalia Vasylenko-Polonska,
the Ukrainian historian, at her desk
in Dornstadt, Germany.

їх спогадів, доведений до 1918 р. Не важко відгадати, як ті спогади було б інтересно читати, коли зважити скільки то видатних українських людей тих часів доводилось авторці зустріти і скільки важливих подій бути свідком. А її закінчена велика праця про „Історичні підвалини УАПЦ“ теж жде видавця.

Але п-ні Василенко-Полонська працює невтомно дальше. Пише тепер Історію України. Коли взяти до уваги, що майже всі попередні видання вже вичерпані і є потреба в історії України, написаній згідно з вимогами сучасної науки та останніми дослідами, то хіба не треба підкреслювати важливості того факту, що наша вчена її пише. Треба тільки побажати авторці витривалости і сил для доведення цього важного й корисного діла до кінця. Тільки ж — я каже п-ні Василенко-Полонська — писання йде поволі, бо її життєві обставини дуже непригожі для такої роботи.

Кінчаючи короткі відвідини в тих надзвичайно міліх, культурних і працьовитих людях, залишаю їх із жалем, бо хотілось би посидіти в них довше, поговорити, до-

Погас один талант

(Пам'яті Юлії Миколайської)

Багата в таланти українська земля . . . Її природа вложила людям в душу тягу до прекрасного, та непривітне політичне підсуння не дає цьому виростати. А їй те, що осягнуто, часто пропадає — не заважене їй призабуте.

Отакі думки постають, коли призадуматись над долею Юлії Миколайської. У червні ц. р. вона відішла у вічність, оплакана рідною, друзями й 20 Відділом СУА, якого членкою вона була. Церква св. Покрови у Філаделфії, в якій лежала її домовина, була прикрашена іконами її кисти. А проте мало хто з присутніх зізнав про її мистецький шлях і осяги.

Юлія Миколайська народилась на Полтавщині в родині Корнійчуків. Гімназію закінчила в містечку Златопіль, Чигиринського повіту. Вже в малої дівчинки заважився хист до рисунку. Любила вона також музику й мала добрий голос. Тому, коли перебрала до Києва на Вищі Жіночі Курси, з радістю скористала з нагоди, які давала столиця: вчилася у малярській студії проф. Галимського і співала у хорі проф. Кошиця.

Революція 1917 увійшла бурхливим акордом у її життя. Переживши наше Відродження молода Юлія не хотіла залишатись під большевицькою окупацією й подалась у мандрівку. Через Крим і Туреччину вона знайшлась у 1922 р. у Парижі. Її замілування до співу привело її знов до українського хору. Із ним Юлія їздила кілька років по містах Франції, збираючи заслужене признання для української пісні. Окрім того вона дальше вчилася малювати. Мабуть тут, у Парижі вона вперше спробувала своїх сил у при-

відатись багатьох і цікавих речей. Але залишаю їх також із жалем до українського зорганізованого громадянства, що не суміло створити якихось можливих умовин життя і праці для однієї з найвидатніших наших учених, що їх тут постійно й у приспішенному темпі зменшується.

Теодор Данилів

кладному мистецтві. Показалось, що в неї був до того особливий хист і з-під її рук виходили зgrabні ляльки й інші речі. Вона наочилася також шити жіноче вбрання й нераз компонувала елегантні моделі.

У Парижі зазнала вона також особистого щастя, одружившись

Юлія Миколайська

The late Ukrainian painter Juliia Mykolayska, member of UNWLA Branch 20 in Philadelphia, Pa.

із Миколою Шульгином. Та недовго втішалась вона подружнім життям, бо по трох роках її дружина помер, залишивши її прибитою й вичерпаною. На Волині, в родині старшої сестри і матері покійного чоловіка, Юлія прийшла до себе. Знов потягнуло її до улюблена мистецтва й вона стала малювати. Знов зачунав її голос на співансках і концертах, як і давніше.

У 1934 р. Юлія вийшла заміж за Олександра Миколайського, коператора. Цим разом доля наділила її радощами материнства, коли в них знайшлася донечка Оксана. І хоч дальші роки повні були привожних переживань у зв'язку з війною й еміграцією, проте Юлія Миколайська глибоко розуміла своє покликання матері. Вихованню малої істоти вона себе присвятила всесіло. Проте їй не занедбувала прикладного мистецтва: в Австрії вона засвоїла собі моделювання головок ляльок, а в Америці стала виробляти кераміку.

З часом її знов потягнуло до малярства. Хоч зарібкова праця вимагала багато сил, проте у Ми-

стецькій Студії у Філаделфії вона відновила призабуте і вперше виставила свої твори. Брала участь у I. Образотворчій Виставці Мисткинь за ініціативою Централі СУА (1955) а потім у Образотворчих Виставках Мисткинь 64 Відділу СУА в Нью Йорку. Її твори з того часу виявляли тонке розуміння природи і нераз знайшли признання мистецької критики.

В останньому часі Юлія Миколайська пробувала своїх сил в іконах. Окрім згаданих у церкві св. Покрови вона дала ряд мадон, намальованих і випалених керамічним способом, що прикрашують неодне українське помешкання у Філаделфії.

Тяжка недуга звалила її з ніг і не дала продовжувати цього. Терпеливо зносила вона всі терпіння й невигоди. Кілька днів перед смертю дано їй пережити радість: дочка її Оксана закінчила каледж. Цю радісну вістку, як останній подарунок долі, вона ще при повній свідомості взяла з собою у могилу.

Взяла вона з собою також багато невиконаних задумів та нездійснених творів. Багата в таланти українська земля та не дано її дітям нагоди розгорнути їх.

Л. Б.

ВИХОВНИЙ СЕМІНАР

Дня 5. березня 1961 відкрито заходами Окружної Ради СУА у Філаделфії другий Виховний Семінар. Темою першої лекції був „Авторитет батьків“, а доповідницею проф. Марія Стратієнко. Дня 19. березня відбулась друга лекція; д-р Іван Головінський промовляв на тему „Полове дозрівання“, а дня 26. березня третя лекція на тему „Молодеча злочинність“. Доповідачем був д-р Зенон Гіль.

Програму Семінару підготувала Виховна Комісія СФУЖО у Філаделфії під головуванням п-ні Марії Стратієнко.

Дня 26. лютого 1961 розпочався за ходами 49 Відділу СУА у Бофало Виховний Семінар СУА. Теми до доповідей Відділ зачерпнув із програми первого Виховного Семінара „Виховний ідеал української матері“ (п-ні Марія

(Докінчення на ст. 11)

НАШЕ ЖИТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

Iz problem organizaцii

Репрезентацiя

Це слово в нас часто вживається. Вкладаємо в нього різний зміст, залежно від обставин. А тепер поговоримо про нього у зв'язку з американськими жіночими організаціями.

Вдержуємо з ними різні зв'язки. Одні на висоті Централі, а другі з рамени Окружних Рад і Відділів СУА. В усіх умовинах вземини інші, але всюди вимагають вони нашої присутності, нашої дії. Наприклад — Генеральна Федерацiя Жiночих Кlubiв. Цe щодо чисельностi найmogutnisha жiноча органiзацiя u свiтi (11 milioniv chleniv) з duже зrзничkованoю programoю dяlynosti. Нашa Цentralja e tam chlenom i e zacislena do mжnaroдnogo viddilu завdяki swoemu okremomu naцionalnomyu xarakterov. Torik nashia predstavniцia (p-ni Stefanija Puskar) braла участi в iї Konvenciї u Vaшingtoni й mogla vistupiti перед chislennim zborom iz zvitoм iz dяlynosti CUA, zaznachayuci nashie vidnoшenya do поневоленої Ukrayi.

Члени Екзекутиви та Мист. Комісії Крайового Комітету Пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні — на площі, де має станути пам'ятника. Зліва направо: Лев Добрянський, Йосип Лисогір, Святослав Гординський, д-р Матвій Стаків, Антін Драган, Ярослав Падох, Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки, Дмитро Галичин, д-р Роман Сухий, Євген Зиблікевич, Василь Мудрий, Гнат Білинський, Володимир Душник.

Members of the Executive Board and the Art Commission of the Shevchenko Memorial Committee chose the site for Shevchenko's monument at Virginia Avenue across the State Department Building.

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

їни. Це відмітили Вашингтонські часописи.

Нашi Окружнi Радi є здебiльшого членами стейтових осередкiв Ген. Федерацiї Жiн. Кlubiв. Вони з'являються правильно на щомiсячних сходинах Федерацiї, беруть участь в iї iмпрезах, часто мають змогу виступити чи то своїм звiдомленням чи окремою точкою. Цi контакти iнформують американське жiноцтво про наше дiяння та й нам самим дають вгляд у їх працю.

Цей зв'язок треба скрiплювати й розбудовувати. Подекуди стоїмо в контактi з Інтернацiональними Інститутами чи іншими осередками громадської дiї. Кожен iз цих зв'язкiв приносить користь, обнайомлюючи з nami гурт громадських наставлених людей.

Але ми свidomi того, що такий контакт повзаний iз певними коштами. Зустрiчi й iмпрези часто сполученi з полуденком або вечериou, iмпрези основанi на вступах. З'їzdi вiдбуваються в готелях

i наша представниця, щоб не тратити часу на переїzdi, повинна там мешкати. Така є форма американської громадської дiї й ми мусимо до неї достосуватись.

Ta всеж Централя не розпоряджає фондами на те. З'їzd Ген. Федерацiї Жiн. Кlubiв вiдбувається щороку в iншiй мiсцевостi, ale mi беремо участь тiльки тодi, коли вiн недалеко вiд наших осередкiв. A так ne повинно бути. Коли mi вже здобули там свое мiсце, повиннi щороку його закрiплювати. Чи то виступами, чи то особистими знайомствами, що допоможуть у дальшому. Цього вимагає наша репрезентацiя.

Для тiєї цiлi треба створити окремий фонд. Недавнiй вiйзд нашої делегатки p-ni A. Bokер до Істамбулу показав, що наше членство розумiє vagu такого kroku. Ale mi не повиннi спочивати до чергового Конгресу Mіжнар. Жiн. Радi. A вiдвiдувати й iншi неменши численнi Z'їzdi, що допоможуть нашим зв'язкам.

Цьогорiчний Z'їzd Ген. Федерацiї Жiн. Кlubiв вiдбудеться в червнi в Maymi. Думаємо, що представниця Централi повинна взяти там участь. Tому жертуvimo на Фонд Репрезентацiї! Шоб українське жiноцтво могло й на тому форумi заговорити про себе й змагання свого нарodu!

ВИХОВНИЙ СЕМІНАР

(Dokinchenya zi st. 10)

Стратienko) i „Vixovni трудношi rizного вiku“ (p-ni dr S. Berежницьka).

Dnia 16. kvitnia 1961 Okr. Rada CUA u Nju Yorku razom iz Ukr. Zol. Хрестом пiдготовляє sviй перший Vixovny Seminar. Його programu пiдготувала Kult. Osвitnia Komisiya SFUJKO u Nju Yorku пiд головуванняm p-ni dr Sofiї Karpinskoy.

З НАГОДИ ІМЕНИН

З нагоди іменин iнж. Володимира Бiлинського складають на пресовий фонд Нашого Життя 5 dol.

Ivan i Mariя Kramarczuky

У змагу за Наше Життя

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дітройт, Миш.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 6. лютого відійшла у вічність із волі Всевишнього членка 23 Відділу Катерина Сеньків, проживши 70 літ. Походила з с. Стелко, пов. Жидачів. До Америки прибула в 1910 р. Була зразковою членкою. Веселої вдачі, все радо жертвувала на різні цілі й її всюди дуже любили. Всі, що з нею співпрацювали, живо відчули цю втрату. Полишила в смутку чоловіка Василя, з яким прожила 45 літ. Похорон відбувся 10. лютого з заведення Градовського, де попрощала її в вічну дорогу голова Відділу при великій участі членок Відділу Й Апостольства Молитви, до якого також належала. Похоронну відправу мав о. Прокопович і в церкві св. Михаїла виголосив гарну прощальну промову. По закінченні похорону відбулись поминки, які приготувало Апостольство Молитви.

Сли, сестро, тихим, вічним сном, а прибрана земля хай буде тобі пером...

М. Ясінська

ЖУРНАЛ ДЛЯ КОЖНОЇ „БАБУСІ“

За передплату Нашого Життя, що її уфундували п-ні Антоніна Кульчицька з Філадельфії, ми дістали щирі подяку. 9 „бабусі“ чекають ще своєї черги, щоб дістати наш журнал. Особливо залежить нам на тому, щоб дістали його „бабусі“ в Австрії, що живуть далеко від свого гурта. Тому жертвуйте передплату Нашого Життя для „бабусі“!

ЗАМІСТЬ ПОДАРУНКУ

Замість подарунку з нагоди іменин п. Івана Крамарчука складаю 5 дол. на школу українознавства у Куфштайні.

Володимир Білинський

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл. п. Марії Федишин складає 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“.

Марія Павлюк

Наш контест за приеднання передплатниць продовжується. Прохаемо наших пресових референток у Відділах — приділювати йому належну увагу. Журнал є найкращим організаційним зв'язком, тому треба подбати про те, щоб кожна українка в ЗДА стала передплатницею Нашого Життя.

Подаємо нижче список тих, що приеднали передплатниць у часі від 13. лютого до 13. березня 1961. З призначених нагород отримав одну 71 Відділ СУА в Джерзі Сіті (п-ні МАРІЯ САДІВНИК) і згідно з їх бажанням призначено признану передплату хворій, старший жінці в Америці, 61 Відділ СУА в Віппані (п-ні ОСИПА БЛЮЙ) за 2 нагороди одержав книжки Спирит от Флейм і Вумен оф Юкрейн і Наше Життя на 1 рік, як число для пропаганди.

п-ні Святослава Барусевич, Філа.	1
п-ні Осипа Блюй, Віппані	2
п-ні Софія Гарасимович, Філа.	1
п-ні Стефанія Карапінка, Ньюарк	2
п-ні Надія Громницька, Летридж	2
п-ні Софія Кудрик, Блумінгтон	1
п-ні Марія Маріюк, Вейн	1
п-ні Анна Найдан, Левіттанн	1
п-ні Зен. Никифорук, Джексон Гейтс. 1	1

п-ні Іванна Осідач, Філа. . . . .
п-ні Н. Оберишин, Нью Гарденс . . . . .
п-ні Надія Пуюк, Сірборо . . . . .
п-ні Ольга Проць, Торонто . . . . .
п-ні Марія Садівник, Джерзі Сіті . . . . .
п-ні Марія Холевчук, Рочестер . . . . .
п-ні Марія Терлецька, Флашінг . . . . .
п-ні Анастазія Вокер, Дітройт . . . . .

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу Митрополита Кир Константина складаємо 10 дол. на Сиротинець СС. Василіянок у Філадельфії і 10 дол. на інвалідів до Тва Броди-Лев, Нью Йорк.

За 49 Відділ СУА у Бофало
Анна Макух, фін. секретарка

ОСОБИСТЕ

Наший співробітниці п-ні проф. Наталі Василенко-Полонській висловлюємо шире співчуття з приводу смерті її чоловіка, бл. п. О. Моргуна. Примо Господа Бога, щоб допоміг їй пережити це велике горе!

Редакційна Колегія Нашого Життя

ІЗ ВИДАНЬ ДЛЯ ДІТВОРИ І МОЛОДІ

Леся Храплива: Забавки Мартусі. Ілюстрації Ніни Мудрик. В-во „Українським Дітям“. Нью-Йорк, 1960.

Невеличка пригода дитячої кімнати розказана тут легким, мило-звукним віршем. Оживают забавки — лялька, медвідь, сміхунець, качка і м'ячик. Кожну ситуацію Ніна Мудрик-Мриц скопила в ілюстрації і довела пригоду до щасливого кінця.

Книжечку мило привітали наші найменші. Л. Б.

Ганна Черінь: Братік і сестричка. Накладом Українсько-Американської видавничої Спілки в Шикагу, 1960. Обгорта роботи Марії Гарасовської-Дачишин, ілюстрації М. Михалевича. Із вступ-

ним словом Уласа Самчука. Ст. 92. Ціна 3 дол.

Вірш для дітей, що їх авторка щедро розсипала по різних дитячих журналах, тут зібрані в книжку. Мило вражає їх ширість і безпосередність. Тематика дуже різноманітна, але спільна всім цим віршам одна риса — це жвава дія, забарвлена часто погідним гумором.

В кінці збірника є кілька п'есок і оповідань.

М. Дмитренко: Михайлік. Оповідання про юного розвідника УПА. Торонто 1960. В-во Євшан-Зілля. Обгорта роботи М. Левицького. Ілюстрації В. Залуцького. Ст. 50. Ціна 1 дол.

Оповідання — це передрук із підпільного видання, а авторка його — провідна членка УПА, що згинула від куль МВД у 1948 р. Тому пригоди її шлях малого розвідника Михайліка змальовані з добрим знанням середовища й боротьби. При цьому мають багато широї теплоти, що опромінює постаті й епізоди. Л. Б.

ВИЯСНЕННЯ

У відповіді на численні запити з кругів наших читачок, вияснююмо, що спізнення березневого числа спричинене знов перевантаженням друкарні. Помимо всіх наших старань не вдалось прискорити його виходу. Прохаемо бути терпливим, а сподіємось не забаром наладити знов появу нашого журналу в час.

Редакція й Адміністрація

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

С • СР • У • Ж • О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ТРИНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ТРЕТЬЕ

Під гомін дзвонів

П'ять літ завершується, як відійшла Олена Кисілевська, що своїм життям і працею вказала шлях українському жіноцтву. Наша Федерація була ділом її розуму й серця. Розбудовуючи СФУЖО, ідемо за її бажанням, за її заповітом. Тому в п'ятілітті клонимо голову перед її пам'ятю й об'єднуємо ще тісніше довкруги започаткованого діла. В це свято Христового Воскресіння дух її буде з нами!

Вітаємо в цей день наші складові організації та їх провід, все наше громадянство у вільному світі та український народ на різних землях. Христос Воскрес!

Олена Залізняк, голова

Олена Лотоцька
Марія Квітковська
містоголови в ЗДА

Степанія Савчук
др. Степанія Потоцька
містоголови в Канаді

Ніна Коваленко
містоголова в Європі

Ольга Горачук
містоголова в Півд. Америці

Людмила Онішко
містоголова в Австралії

Олена Залізняк

У соті роковини

Своїм пророчим словом почав промовляти Шевченко до душі української жінки ще з того часу, як лиш нишком, у рукописних відписах почали мік друзями та знайомими Шевченка поширюватись його поезії. Пієтизм до поезії Тараса і голошеної в ній правди був в української жінки такий ширій і глибокий, як широю була його любов і пошана до жінки-матері, знедоленої селянки-кріпачки, як правдиве було його співчуття до одуреної і знеславленої дівчини.

Але приглянемось тим, що стояли під безпосереднім впливом Шевченкових ідей та самі були рушійною силою пробудження українського жіноцтва. Марію Марковичеву (Марку Вовчку), нар. 1834 року, палкого оборонця української жінки-кріпачки, Шевченко називав свою духову донею. Її „Народні оповідання“, що до нині не втратили вартості, блестіли, як

і в Шевченка, не лише красою і свіжістю української народньої мови, а й знанням народнього побуту та палали гнівом-протестом проти існуючого ладу. І хоч сама Марковичева не перебувала довго в Україні і жила останньою української громади свідомих патріотів, то вплив її письменницької творчості зростав. Не даром ще в початках її творчості Тарас Шевченко, що не бачив і не зінав ще особисто тієї жінки, присвячував їй свої вірші і писав про неї, як про „корткого пророка, обличителя жорстоких врагів неситих“.

Друга сучасниця Шевченка, сестра його друзів Білозерських, Олександра, а пізніше дружина його приятеля Куліша, близько стояла до тих свободолюбивих і на ті часи дуже поступових ідей, що проявили себе в Кирило-Методіївському Братстві. Як перша письменниця, що присвячувала свої

оповідання виключно життю селянок, яких пізнала, проживаючи на своєму хуторі, заслужила собі у пізнішого критика своїх творів Б. Грінченка належне їй ім'я „поета жіночої долі“. Свої оповідання почала писати під псевдонімом Ганни Барвінок. Вони не мали такого розголосу, як „Народні оповідання“ Марка Вовчка, але сама Ганна Барвінок, яка дожила поважного віку, втішалася великою пошаною в кругах української громади. Була вона прихильницею високої освіти жінок і їх змагань до політичної рівноправності. В альманаху „Перший вінок“, що його видали Наталія Кобринська й Олена Пчілка в 1887 р., надибуємо їй ім'я Ганни Барвінок.

Софія Русова, особисто знана багатьом українським громадянкам, що проживають на американському континенті, не була властиво вже сучасницею великого Кобзаря, бо народилась п'ять літ перед його смертю. Русова, знана революціонерка за молодих літ, а згодом визначна діячка українського жіночого руху, в роки короткої державної самостійності України та пізніше за межами Батьківщини в українському еміграційному житті, була за молодих літ під сильним впливом Шевченкових ідей. Ще дуже молодою, ледве 20-літньою, виїхала зі своїм чоловіком Олександром Русовим заграницю до Праги в Чехії, щоб там враз із ним працювати над виданням „Кобзаря“. Доручили їм перевести це відповідальнє видання українські громадяні Києва, бо на Україні увійшла в силу Валуевська заборона друкувати книжки українською мовою. В успішному переведенні тієї секретної місії — друку „Кобзаря“ та в перепачкуванні цілого накладу нелегальною дорогою на Україну, велика заслуга Софії, молодої ре-

волюціонерки, що не лиш працювала з ентузіазмом, а й не вагалась нераз ризикувати особистою свободою за слушну справу. Празьке видання „Кобзаря“, 1876 року, друковане т. зв. „кулішівкою“, тодішнім фонетичним правописом, сповнило широке освідомлене завдання серед широких українських кругів.

Вже навіть коротка і загальна згадка про сучасниць Шевченка говорить нам про його вплив на їх національне вироблення, на збудження обов'язку праці для свого народу, на почуття відповідальности перед самим собою, перед своїм громадянством і посередньо перед історією своєї країни — України. А про той колосальний вплив, що його мала творчість Шевченка на національне й громадське вироблення української жінки впродовж кількох уже наступних поколінь не місце говорити в кількох рядках короткої статті — бо ж ціла нація формувалась під впливом його пророчого слова.

Тепер, у соті роковини смерти Тараса, коли всі українці вільного світу масовою об'єднано стали до звеличання його генія, до видвиження Шевченка на належний йому підестал у всіх країнах, де живуть лише українські люди, українська жінка не лишилась позаду. Велика жертвеність жінок на пам'ятник Шевченка у Вінніпегу нарешті не буде меншою на той, що має постати у Вашингтоні. А масова участь жінок в урочистих святкуваннях річниці його смерті в хорах і сользових виступах, в організуванні й підготовці імпрез, збиранні фондів, просто незаступна.

Однак українське жіноцтво на чужині аж тоді сповнило більшовінські обов'язки, сплатило б свій довг віячності супроти генія України Шевченка, коли б послідовно й наполегливо, цілім своїм зусиллям, своїм тихим, але сильним впливом у родині, в кругу найближчих друзів і в ширшій громаді працювало над правдивим об'єднанням цілої української спільноти за межами України. Не лише для одноразового відсвяткування Шевченкових роковин, а для постійної, впертої і широко об'єднаної акції цілою спільнотою для прискорення

У п'ятилітті Фонду П'ятсот

Фонд П'ятсот при СФУЖО постав у 1956 р. на вістку про героїчний вчинок жінок-в'язнів у Кінгірі. Його призначенням було допомагати в'язням у Рідному Краю. А що справжня допомога тепер неможлива, тому проголошено його „залізним“, себто нерухомим до того часу поки це буде можливе.

Фонд П'ятсот зріс впродовж останніх п'ять літ до суми 4.540.20 дол. Підставу до цього дали пожертви в 1956 р., що прибули з маніфестацій в честь 500 погиблих у різних місцевостях. Ці маніфестації відбулися в Дітройті, Монреалі, Едмонтоні, Рочестері й Шикагу силами всіх жіночих організацій і дали 485 дол.

У дальших роках прибували пожертви зі Свята Жінки-Героїні. І так Комітет Українок Канади з Торонто зложив із Свята Жінки-Героїні в рр. 1957-1961, суму 793.25 дол. Ліга Укр. Кат. Жінок виплатила в 1959 р. суму 446.20 дол. Об'єднання Українських Жінок Венесуел присяло в 1957 р. 86 дол., Жін. Організація при ХОС-і у Бразилії в рр. 1957-1958 64 дол., Союз Українок Аргентини в 1957 р. 20 дол., Об'єднання Жінок ЛВУ, Відділ Велонд у 1960 р. 11.75 дол. Союз Українок Франції у 1958 9 дол. Разом із Свят Жінки-Героїні прибуло 1.430.20 дол.

дня відновлення української незалежної держави.

Подай, Всемогучий Боже, ту силу, щоб другі великі роковини Шевченка, у 150-ту річницю його народин, у 1964 р. обходили всі українці вільного світу правдиво й широ об'єднаною громадою, яка — визбувшись усіх територіальних, партійних і особистих непорозумінь, а то й ворожнеч, спільно працювала б для спільногого Великого Діла.

І щоб українська жінка приложила до того діла свої руки, дала свій вклад широго серця і доброї волі.

Тоді легше буде знайти дорогу до наших Братів і Сестер на поневоленій Батьківщині і допомагати їм прискорити той час, коли всі українці споминатимуть Тараса

В сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій...

Окремо пожертвували на Фонд П'ятсот: Марійська Дружина в Едмонтоні 25 дол., Об'єднаний Комітет 75-ліття жіночого руху в Едмонтоні 90 дол., п-ні Ірина Павликівська 10 дол. Разом 125 дол.

Останній даток на Фонд П'ятсот найщедріший. З нагоди 5-ліття Фонду Союз Українок Америки рішив перевіряти свій „залізний“ Фонд П'ятсот у сумі 2.500 дол. на Фонд П'ятсот при СФУЖО.

Сума 4.540.20 дол. зложена на окремій книжечці в кооп. банку „Самопоміч“ у Філадельфії. Виринула думка, щоб у п'ятилітті цього Фонду створити окрему кураторію, яка складалася б з представниць усіх складових організацій СФУЖО та дбала б про його побільшення. Ідуть тепер заходи, щоб це здійснити.

Як бачимо — підсумки цієї акції радісні. На створення Фонду П'ятсот зложились майже усі складові організації СФУЖО. Навіть жіночі організації Півд. Америки, де валютове відношення їм утруднює висилку гроша, послали пожертву. А й ті, що незаступлені між жертвовавцями, як Союз Українок Австралії, Об'єднання Українських Жінок Англії та інші напевне схочуть причинитись до його росту.

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ 1960 Р.

У жовтні 1960 подали ми список наших членок-прихильниць, що до того часу виплатили свою вкладку й дали тим доказ свого зrozуміння для нашої праці. В останніх місяцях 1960 р. ще цілий ряд їх поспішив із цим доказом своєї уваги. Подаємо їм прізвища в поазбучному порядку: Пп. Анастазія Банах, Володимира Брикович, Іванна Бригідер, Ірина Бернс, Леоніда Вертипорох, Любов Гордієва, Софія Годованець, Меланія Дмитрів, Анна Капітан, Марія Комісар, Ірина Костинюк, Марія Крамарчук, Софія Крохмалюк, Юлія Маньовська, Наталія Медвідська, Дозя Михайллюк, Іван Олександров, Софія Онуфрік, Анна Підгайна, Ірина Руснак, Софія Семанюк, Олена Сердюк, Марія Слободян, Марія Солонинка, Марія Холевчук, Дарія Цибульська, Євгенія Янківська. Щиро дякуємо!

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

Із Вечора Першого Літ. Конкурсу СФУЖО:

Стоять зліва до права: Леся Храплива, Ліма, Лідія Крушельницька, Олімпія Добровольська, Оля Кириченко, Зоя Салик, Наталя Чапленко, Докія Гуменна, Ганна Кобринська. — Сидять зліва направо: Лідія Бурачинська, Наталя Лівицька-Холодна, Людмила Івченко, д-р Софія Карпінська.

The Ukrainian Literary and Art Club of New York arranged a special evening dedicated to reading of short stories, awarded by The World Federation of Women's Organizations in the literary competition of 1960. The photo shows the authors, artists and organizers of the literary evening.

Літ. Вечорі Конкурсу СФУЖО

Перший Літ. Конкурс СФУЖО дав багате життя. У щасливий мент уфундувала його Маруся Бек, немов відгадуючи потребу творчості української жінки. Про те мали нагоду переконатися слухачі на обох Літ. Вечорах, що їх проведено у лютому ц. р. в Нью-Йорку й Філаделфії.

Про перебіг Літ. Конкурсу розказали члени Мистецького Жюрі. У Нью-Йорку промовила Наталя Лівицька-Холодна, а в Філаделфії Галина Журба. Обі письменниці підкреслювали високий рівень і різноманітність надістаних творів. На думку Галини Журби в нашому жіночтві дрімає велика творча сила, що пробивається до вияву крізь пута буденніх обов'язків. А Наталя Лівицька-Холодна признала це, однаке завважила мале дбання про мову в надісланих творах.

Відчитано уривки з нагороджених і відзначених творів. Надруковані вже твори („Гіркий вітер“ Діми, „Знак“ Н. Зибенко і „Золота загадка“ Л. Горлиці) вилучено. Зате шість дальших творів („Лебідка“ Ольги Мак, „Ліс“ Г. Лагодинської, „Муся“ С. Наумович, „Дві краси“ Л. Коваленко, „Жертва“ Н. Савченко і „На мене напали собаки“ Ольги Литвин) виказали хоч у фрагментах свою високу мистецьку вартість.

Силу цих картин підкреслило ми-

стецьке читання. У Нью-Йорку провела його режисер Олімпія Добровольська зі своїм гуртом. Читали на перемінущі — окрім самої мисткині — Лідія Крушельницька, Оля Кириченко й Зоя Салик. Кожна рецитаторка внесла щось своє в інтерпретацію твору, одначе всім притаманий дбайливий підхід до мистецького слова. Цим завжди відзначаються виступи Олімпії Добровольської й її гурта. У Філаделфії це завдання перейняли на себе дві артистки сцени — Марія Степова-Карп'як і Людмила Сердюк. В їх підході і даних є певні контрасти, що себе добре доповнюють. Удуховлену інтерпретацію Степової-Карп'як скріплював темперамент Людмилі Сердюк.

Провід вечора спочивав у руках членок Культ. Освітньої Комісії СФУЖО. У Нью-Йорку провела його Наталя Чапленко, а в Філаделфії Лідія Бурачинська. Вечір відкрила голова

Культ. Освітньої Комісії д-р Софія Карпінська.

Вечір у Нью-Йорку мав ще одне цінне додовнення: виставку сучасної книжки жіночого пера. Про неї подбала з рамени Культ. Освітньої Комісії м-р. Ганна Кобринська.

ЮВІЛЕЙ ЖІН. СЕКЦІЇ ПРОСВІТИ

Жін. Секція Просвіти в Буенос Айресі відсвяткувала в липні м. р. своє 15-ліття. З тієї нагоди з'явилося спеціальне число жіночої сторінки Укр. Слова. Із нього довідуюмось, що Секція заснувалася 24. березня 1945 р.

Свято відкрила голова п-ні Ксенія Мушак, а реферат п-ні д-р Лідії Макарухи-Іваницької дав короткий ідеологічний огляд громадської постави української жінки. Промовляла також п-ні Марія Ганущак, яка відчитала протокол основних зборів Секції. Відчитавши привіти п-ні Ганущак покликала на сцену всіх голов, що по черзі очолювали Секцію, а саме — пп. Ксенію Мушак, Софію Демчук, Нелю Ганусяк, Ганну Феняк, Любу Богацьку, Марію Медвідь, Юлію Вовк і Марію Боднар. Всі вони засвітили свічки на торті та розділювали його присутнім.

Окрім цих точок відбулися також інші виступи (п. О. Макодим, Віра й Ольга Горб, спів, Наталка Агрес, декламація, п. Гуренок, мандолінова оркестра, О. Соболь-Крупка, супровід), а в другій частині програми „Вечерніці“ Ніщинського під проводом п. Т. Окопного.

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД П'ЯТСОТ

Комітет Українок Канади, Відділ Торонто прислав пожертву 125 дол., як прибуток із Свята Жінки-Героїн, що відбулося дня 19. лютого, на Фонд П'ятсот. У цій сумі включено даток Українського Національного Об'єднання, Торонто на Фонд П'ятсот, як частину оплати за залю. За обі пожертви складаємо ширу подяку.

До Літературного Конкурсу СФУЖО

Реченець Літературного Конкурсу СФУЖО, що його уфундувала президент м. Дітройту Маруся Бек, закінчується з днем 31. березня 1960 р.

Ше не всі українські письменниці відгукнулись на цей заклик. А що наше юнацтво так потребує відповідної лектури, хотіли б ми виказати якнайбільшу участі у цьому змаганні. Тому продовжуємо його до 31. травня 1961 р.

Пригадуємо ще раз умовини Конкурсу: оповідання або повість для юнацтва між 12 а 18 роком життя. Нагорода за два рівнорядні твори — по 100 дол.

Твори розгляняє Мистецьке Жюрі у складі: Катерина Антонович, Ольга Войценко, д-р Ярослав Рудницький.

КОМИТЕТ ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

Ukraine's World Freedom Singer — Taras Shevchenko

For Ukrainian people the world over, the year 1961 has a dual meaning. In this year occurs two events, important not only to them, but to all mankind: the celebration of the 43rd anniversary of Ukraine's independence as a nation, and the Centennial of their greatest voice of liberty, the poet Taras Shevchenko, 1814-1861, to whom a statue is to be erected on public grounds in Washington, D. C. On Sept. 13, 1960, President Eisenhower signed Resolution 311 making it Pub. Law 86-749. Centennial observances are to begin in March.

The Independence Day has already been accentuated by the 37 million Ukrainians enslaved in the USSR, who declared themselves Ukrainian, and their mother tongue Ukrainian, in the latest Soviet population census. It is believed that at least 10 million other Ukrainians either were afraid to declare themselves Ukrainians, or simply preferred to assume the safe appellation of Soviet citizens.

Throughout the free world are some 2,500,000 more Ukrainians, and their descendants, to whom is entrusted the task of voicing their desire and aspiration to achieve freedom and independence. The United States has 1,500,000 Ukrainians, Canada 500,000, South America 400,000 and some 100,000 in Australia, Great Britain, France, Belgium and West Germany. This year, for the first time in American history, the U. S. Census Bureau recognized the Ukrainian language, and Ukraine, as a separate entity that could be entered in the U. S. population census of 1960.

In the past all countries on crossroads of the world have suffered, more especially if they have rich natural resources, or lead to them. The very name Ukraine means "border land." It is one of the richest regions in the world, and equals in area England, Austria, Belgium, Holland, Denmark, Portugal and Switzerland.

In integrating the elements in a nation that make for a free people a native language is among the foremost. Shevchenko wrote his poetry entirely in Ukrainian. The Encyclopedia Britannica states that as early as the 16th century Ukrainian literature was emerging separate and distinct from Russian literature. This poet, though born a serf and a peasant, according to the political pattern superimposed on enslaved peoples under Russian domination, introduced a new and essentially democratic spirit into what had become modern Ukrainian literature. He is described as a romantic nationalist in his early writing, a revolutionary internationalist in his later work, and remains ever a symbol of Ukrainian freedom.

Ukraine is the largest non-Russian nation in the USSR of Europe, and the second largest in the entire USSR. It is also the second largest Slavic people in Europe, outnumbered, in this respect, only by the Russians.

Nor is the Soviet Union in reality a Union. It is not a unified and homogeneous nation, but a colonial empire composed of a conglomerate of many non-Russian nations and peoples. And, so long as Ukraine, the

largest of its European colonies remains spiritually intact as a people, combined with its immediate proximity to Moscow, with which it has never been linked in language or in thought, it is a powerful deterrent to Kremlin ambitions. And no amount, or type of Russification efforts towards state-directed genocide of the Ukrainian people will succeed.

Someone has entitled him "Europe's Freedom Fighter", which confines him to too restricted an area. There has been no other world poet whose entire life was devoted to singing against human slavery. His ten years imprisonment, and four years police surveillance for it cost him his life. His was a free spirit: there is no tyranny to which he would have submitted himself, even to the treasuring of his poems in the sole of his boot in those dreadful prison days in Siberia, when the czar forbade him to write or paint. Ever of Ukraine he recorded the incidents of her varied travail.

His poems are the perfect distillation of his lonely life, lonely from the very beginning, and of his sorrow for Ukraine.

On May 18, 1861 his final burial was on a favorite spot of his, Chernecha Hora, on the west bank of the Dnieper, near Kaniv, a town a few miles down stream from Kiev. In 1892 his brother's wife's brother, Vartolomey, with whom he had enjoyed a warm friendship, bought this ground, and handed it over to the local duma of Kaniv to preserve as a memorial to the poet. The last eulogy was made by his friend, Mikhaylo Chaly who said: "The poetry of Shevchenko has won for us the right to literary citizenship, and has spoken aloud in the family of

Slavonic nations . . ." Yes indeed, literary citizenship throughout the entire world; and establishing forever the Ukrainian language as a vehicle for its freedom. Two days after his death came the Czar's ukase freeing the serfs. And now from his birthplace and burial place, near together, on Dnieper's right bank his voice rises again this year, this time to sound over all the earth.

Born 1814, Feb. 25 — Morintsy, Zvenihorod, district, Gov't of Kiev, on Dnieper's right bank.

Died 1861, Feb. 26 — So deep was his love for his birthplace and early life, that on being released from prison he tried to buy land in the town of Mezhi-rich near it, but the sale was not consummated. He humbly wanted what is commonplace to other men: a home, a wife and children. He was to complete his destiny bereft of them. 24 years a serf; 9 years a freeman; 10 years a prisoner in Siberia; 4 years under police surveillance.

OUR LIFE magazine owes its copy of the Congressional Record relative to the Shevchenko Statue to Mrs. F. P. Dwyer, M.C., New Jersey, 6th District, who also paid tribute in an address to the House. Dr. Lev E. Dobriansky is the author of Resolution 311.

Readers may be interested in securing a copy of the 45 page House of Representatives Document No. 445 "Europe's Freedom Fighter" — Taras Shevchenko. It is the first Western government publication in honor of any Ukrainian hero.

Jean Wolcott Piper

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

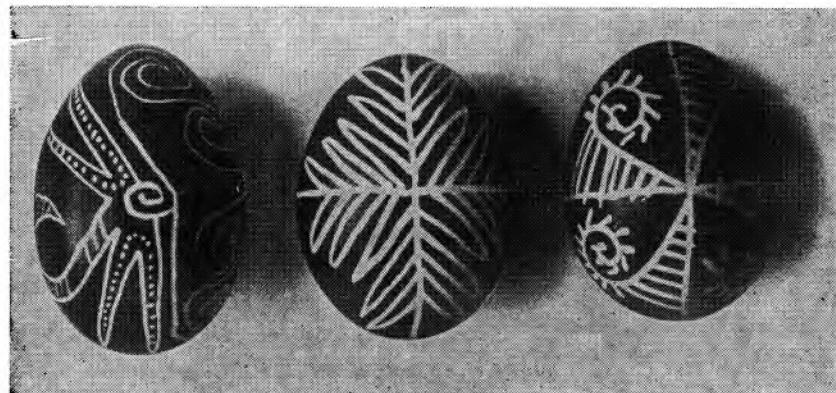
Published by the Ukrainian
National Women's League

of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Ukrainian Easter Eggs

Easter Time

Easter time was announced early in my childhood in different ways. The warmth of the sun, the chirping of the birds were the first signs of the coming spring. But the most assuring sign of the approaching Easter holiday was the arrival of my brothers. Studying in the nearby town Stanislaviv, they came for Easter vacations. It was for me a great event.

Easy to understand my great joy. Being the youngest child in the family, I was fondled by my parents and my big sister. But I was lonely. And the company of my brothers brought me many varieties. Especially Vlodko, the younger brother was fond of me. Although ten years my senior, he did not complain about my pre-occupying him. As soon as he appeared in our house, I got hold of him, for all the time of his vacation.

It meant very much for me. In his company, I could rove through the village; I could look for the first flowers in the adjoining forest; I could stay awake later in the evening. I had more freedom. My parents, reassured through his attention, did not supervise me as closely as usual.

As soon as he arrived we started our preparations. For Easter time demanded a great deal from him, the teen-age son of a priest. He was a good singer, and always joined in our church choir. Now he had to encourage the

village youth to take part also. He visited his schoolmates, and invited them to come to the rehearsals. The Easter Mass had to be specially beautiful. It was so interesting for me to listen and to admire my beloved brother.

And later on a new task — the building up of the Lord's grave in our church. We carried stones and moss into the church, where my brother and fellow teen-agers were at work. Then a group of children roved through the slopes to look for violets and anemones. How proud I was to bring the largest cluster . . . And my brother gave me credit for it by laying it in the best place. Now the Lord's grave is ready. His body will be put here on Good Friday. How sorry I felt for His suffering in this moment; how I longed for His resurrection . . .

But the mourning has to last three days yet. All is quiet in our house because Jesus Christ was crucified. There is no loud talking, singing or laughter in our family; and it is very hard for me to keep so quiet. Vlodko is my model and I have to please him. Even the church bells are silent. But Vlodko seeks to make up my lack of joy, and constructed a small, wooden rattle. All children clatter; and even the sacristan is using it instead of the bell sound in these three days. But my rattle is better and louder than the others. It

is not my fault that I used it, just when my father had his afternoon nap.

My mother and the big sister are pre-occupied. All pans and skillets are in use; the big oven is heated. It is an important moment: the Easter breads "Paska" are put in. They chase me from the kitchen: the making of Easter bread requires a quiet mood. Really, you cannot slam a door, you cannot let in a draught of fresh air, the Easter bread would fall.

I leave willingly. Unless brother Vlodko is here, and prompted to rub a filling with his strong hands. Then I keep company with him, waiting for the pan to be licked out, after he ends, and the filling is put in the cake.

Finally Easter night arrives. The most exciting moment . . . On this night Jesus Christ will resurrect from His grave in our church. In memory of this a great fire is kept up on the church yard. The village youngsters are busy with it. But many men are sitting around and telling the story of the Last Supper and His trial. How carefully I listened to these words . . . The way to Golgotha is associated in my memory with the flickering of flames, in a cold spring night.

But it is not easy to stay at this ceremony. My big sister, or our housekeeper is coming to fetch me. It is late and I could get a cold. But I am resting on my brother's knees, and I know I am sure here. He promises to bring me home, when I fall asleep.

I don't want to go to sleep. I must see how Jesus Christ will arise from the grave. And I must listen to the tales; and hear the rooster, brought here to crow at midnight. I am looking around. I see in all eyes this eager joy, this expectancy.

The light of the fire is flickering again. I close my eyes a little, just for a moment. When I opened them again, I was in my bed. Brother Vlodko came to awaken me shouting:

"Khrystos Voskres . . . Get

up, Olenka, and be ready for church."

The church yard is full of people in festive attire. The bells are ringing already, announcing with joy the resurrection of Our Lord. I dress myself in a hurry, regretting only that I did not manage to see it all yesterday. But maybe next year!

By Olena Kisilevska.

March 1961 marks the fifth anniversary of the death of the great Ukrainian leader. In memory of her we print this small recollection of Easter in Ukraine.

CULINARY SHOWS BY OUR HOUSEKEEPERS

There are excellent housekeepers and cooks in each UNWLA Branch. Old family recipes, brought from Ukraine are still in use in their homes. Sometimes they prove their skill in the culinary art by offering a cake or other pastry at the Branch meetings. Naturally younger members are eager to try it.

During this year there were several shows. The UNWLA Branches 57, 63 gave a group demonstration for their members. And the Branches 10, 20 and 71 Branches are following.

Branch 63 in Detroit organized a whole course. There were four shows for each separate type of cooking. Each show was led by a specialist in her domain. It was held in the Ukrainian Club, which has a large kitchen, and a fine range. There were 35 participants each evening, the most the kitchen would accommodate.

Branch 57 in Utica, N. Y., organized one show. Although it was demonstrated in a member's kitchen, that held but a few, they made several kinds of cakes and pastries used during holidays.

Now other Branches announce their cooking shows. In order to help in this fine venture, the Board of UNWLA is sending out recipes, which will be delivered

by Miss Nathaly Lopatynska from UNWLA Branch 10 in Philadelphia. Soon there will be a show in every UNWLA Branch for everywhere are experienced Ukrainian housekeepers who can lead it, and share their experience with the younger members.

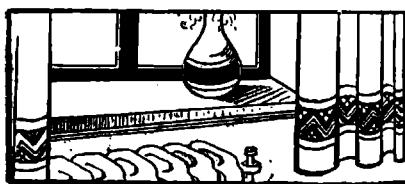
The Branches might find how eagerly the public would welcome sales of their delicious things. In cities, and small towns these flourish mightily; and are sold out completely in less than two hours. Some customers even pay in advance to reserve their special titbit! Stores and the electric company donate window space, as it attracts people, not only to their own merchandise, but shows their good will.

THE BOOK OF A WOMAN WRITER

In "Books Abroad" (Summer issue — 1960, University of Oklahoma), Prof. C. A. Manning, in his review of the new book Zhadoba (Greed) by Dokia Humenna said her stories are well-told tales of various aspects of a woman's psychology and struggle for individuality; and illustrate the contrast in the modes of thinking of men and women in the Soviet Union of today with those before World War II.

YOUNG UKRAINIAN TEACHER FROM BRAZIL

Victoria Hec is teaching English language at secondary schools in Curitiba, Brazil. Her efficiency enabled her to compete for exchange with American students, and she came in September, 1960 to the United States. After a brief sojourn in Washington, she enrolled in the International Teacher's Course in Ann Arbor, Mich. The Course gave her the basic methods in American teaching, as well as an acquaintance with American life. In February Miss Hec finished the Course, and paid a visit to UNWLA Headquarters in Philadelphia. The young teacher absorbed many impressions during her American sojourn.

У НАШІЙ ХАТІ

Весняні роботи в городі

„Що ране, не погане”, каже наша приказка. Тому не слід прогнати весни в нашому городі!

В першій половині березня приходимо до порядку наші дерева й кущі. Коли потепліє, звільнюємо пенні троянди з зимового прикриття. Коли затісно їх відкрити, бруньки розвиваються без сонця і це матиме вплив на квітнення. Низькі, городові троянди обрізуємо лише весною. Слабі гони усуваємо зовсім, у сильніших залишаємо 5—8 очок, а у слабших 3—4. Сильно ростучі відміни обрізуємо менше, а слабо ростучі сильніше. Пенні троянди прив'язуємо до паликів, що повинні сягати аж у корону, щоб їх вітер не зломив. Пнуучим трояндам перед прив'язанням також обрізуємо лишні гони. Для свого розвитку троянди потребують угноєння і його можна дістати в городничих крамницях. При угноєнні треба тратитися припину, поданого на опакуванні. Надто сильна давка навозу може знищити рослину.

Весною садимо всі роди дерев і кущів, а також зимотривалих багнин. Садимо їх, коли земля добре обісхне. Рано посаджені мають кращі умовини розвитку.

Певні роботи треба провести також при травнику. Перш усього треба його згомадити, усуваючи стару траву й листя. Гарний його вигляд також залежить від рівномірного угноєння. Нерівномірно розсіяний погній стає причиною того, що в одному місці трава виростає краще, а в другому слабше. Відкладати угноєння до літа недопоміжно, бо може прийти посуха, а весняні дощі все втиснуть у землю потрібні для росту трав речовини. Бур'яни, а саме кульбабу, бабку й інші, що нераз втискаються в наш травник, винищуюмо препаратором “Weedone killer with

MCP.” Дістати його можна в городничих крамницях.

В квітні висіваємо просто в ґрунт квіти — бородавник (*Alyssum*), повійку (*Morning Glove*), каліфорнійський мачок (*California poppies*), літню фуксію (*Clarkia*), соняшник, городовий мак (*Shirley poppies*) і пахучий горошок (*Sweet Peas*).

Розсаду квітів висіваємо на грядки щойно у другій половині травня.

Кімнатні рослини пересаджуємо ранньою весною. Вживаемо ралше малих, ніж за великих вазончиків. Спочатку підливаемо обережно, а коли рослини почнуть розеніватися — сильніше. Усі кімнатні рослини потребують весною більше води й угноєння. Надто вирослі кімнатні рослини обрізуємо, щоб надати їм гарного вигляду.

Роман Коцик

ПРОВІРТЕ СВОЮ ВАГУ

Др. Вінсент Ескі, президент Американської Медичної Асоціації, стверджив недавно тому, що надвага — це найбільша здоровна проблема Америки. Згідно зі статистикою — около 36 міліонів американців важить більше, ніж вказано. А з надвагою є пов'язаних багато недуг. Причину цього він добачує не тільки в обильному харчі, але й невеликій рухливості її мешканців. Рідко хто ходить пішки і то лише у найближчій околиці. Домашня робота стала легша завдяки різномірним машинам. Дозвілля виповнює звичайно телевізія, кіно або змагання, яким приглядаємося.

Щоб зарадити цьому, треба змінити спосіб відживи і впровадити більше фізичного руху в наше життя. Тому першим кроком у цьому напрямі вважає він — провірку ваги членів цілої родини.

ПОРАДНИК НАРОДЬОГО МИСТЕЦТВА

Я хотіла б вишити сорочку для своєї 7-літньої дівчинки, бо ж вона потребує її для шкільних виступів. Я вибрала взір, що Ви подали в журналі ч. 6, 1959. Однаке вишивши видалось мені, що виставка за широка для малої дівчинки (38 хрестиків). Сам взір мені подобався, але він годиться радше для дорослої. Чи немає окремих узорів для малих дівчаток?

Молода мати

Ваша правда, що для малої дівчинки треба підібрати дрібний взір. Ми подали такий у ч. 4, 1953 (візір із Дрогобиччини) квітчастий і на таблиці ч. 4, Н. Ж., ч. 9, 1959 (візір із Східного Поділля) геометричний. Ціла побудова взору вказує на те, що його призначено для меншого рукава.

Це правда, що наші сільські вишивальниці творили окремі взори для дітей. Мистецький смак не дозволяв їм вишивати великого взору на малому просторі. Та й кожна мати, вишивачи сорочку для донечки чи синка, здрібнювала для них взір. Це було впливом її почуття для малої істоти.

Редакція

ІЗ ЛИСТИВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Гратулюю

Сердечно гратулюю редакції Нашого Життя за так гарно редактований журнал та бажаю Вам багато здоров'я й витривалості у Вашій трудній та корисній праці.

Анастазія Королишин, Дітройт

Нетерпеливо очікую

В залученні посилаю 2 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Це журнал, якого нетерпеливо очікую щомісяця, тільки жаль, що не може появлятися частіше. У дійсності це одинокий журнал, що його з приемністю читається від першої сторінки до останньої.

Ірина Свистун, Пассейк

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Користаймо з досвіду

Наталя Лопатинська

Великодній стіл

Так приємно пригадати собі тепер, як ми, сестри, колись ладили його в нашому домі! Найбільший наш стіл накривали ми вишиваним обруском і обводили тільчиками барвінку. На обох краях ставили свічки у свічниках, а трохи ближче до середини два розквітлі гіяцини. Це все для прикраси. А потім уже розкладали страви.

Посередині пишалась велика паска, обведена печеними викрутасами. З обох боків стояли бабки, такі легкі, що їх навіть не чулося в руці. А ще дальше від них два торти, один із кожного боку. Перед паску клали ми те, що згадується при свяченні: кільце ковбаси, плесканку сира, грудку масла і кілька варених яєць. Звичайно, тут стояла вуждена й варена шинка, часом навіть печене порося з хріном у зубах. Обов'язково також тарілка з писанками.

Як радісно було, коли вже все було готове! Тоді в неділю рано по Воскресній Утрині й Службі Божій приходив татко святити. На дворі весна й гомін дзвонів. А ми слухаємо у скупченні слів посвячення, щоб потім засісти до святочного сніданку. Як радісно всім на душі!

Коли редакторка Нашого Життя запиталась мене про схему нашого Великоднього стола тут, то можу лише вказати на цей спогад. Правда, не будемо наставляти так багато, бо й мешкання в нас менші, й родини невеликі. Але вигляд стола й порядок страв можемо зберегти. А головне — оцей святочний настрій у хаті, що так передається всім на ціле життя!

Теляча печена завивана

Потрібно:

- 2½ ф. телятини (найкраще з передньої шинки)
- ½ ф. меленого м'яса (також телятини)
- ¼ ф. шинки

1 булка
1 мала цибулина
1 яйце
сіль, перець
1 ложка масла або рослинного товщу (кріско)
1 зубець часнику
1 ложочка борошна

Сполокати телятину і добре розбити. Вижилувати. Посолити й нехай постоїть кілька хвилин. За той час робити начинку.

Порізати шинку в квадратики або в пасочки, втерти на терці цибулю, розбити яйце. Вимішати це все добре з меленим м'ясом і намоченою булкою. Наложити на розтовчене м'ясо, звинути в валок, як маківник і зверху обвінтути білим шнурком, щоб начинка не вилізла. Дати на спід ринки добру ложку масла або товщу, розігріти і покласти на це м'ясо. Підляти 1 склянку води. Пекти в гарячій печі на 350° півтори години. Час від часу підливати соком з-під печени, а потім водою, щоб м'ясо не висохло. Коли м'ясо зарумяниться, тоді натерти часником із сіллю і посыпти ложочкою борошна (муки). Дати ще на 10 хвилин до печі.

Великодня бабка

Потрібно:

2 літри борошна (муки)
1 склянка молока
½ літра молока
20 жовтків
4½ унцій дріжджів
1 ф. цукру-мучки
½ ложочки солі
½ ліски ванілії
1 чарка руму
½ ф. масла топленого

Запарити дві склянки борошна склянкою кип'ячого молока й розтерти, щоб не було грудок. Поставити, щоб вистигло.

Розпустити дріжджі в ½ скланці теплого молока. Вимішати з ½ літром борошна і ½ літром теплого молока. Уважати, щоб молоко не

було гаряче, бо дріжджі не будуть рости. Це все розтерти з запареним борошном, що вже вистигло й поставити в тепле місце, нехай підростає. Зверха посыпти борошном і накрити.

За той час, як тісто підростає, підготувати яйця. Вбити жовтки з цукром на густу масу, тримаючи їх у горшку в теплій воді. Додати сіль і ванілію. Вбивати від ½ год. до 45 хвилин. Коли тісто виросто, влити туди вбиті жовтки, решту борошна і місити 35 хвилин. Потім додати рум і місити знов 5 хвилин. На кінець вляти прочищене (скляроване) масло і ще місити 20 хвилин. Поставити в тепле місце, нехай підростає.

Вимастити форми рослинним товщем (кріско) і посыпти тертою булкою. Виложити тісто до форми так, щоб заповнило лише четвертину. Поставити, нехай підросте до краю форми. Помастити розбитим яйцем і поставити до гарячої печі на 350°. Пекти одну годину.

З цієї кількості будуть три бабки, а коли б лишілось тіста, можна зробити пиріжки з сиром.

Виконання цієї бабки триває 6—7 годин.

Рогалики січені

Потрібно:

1 ф. борошна (муки)
¾ горнятка масла
¾ горнятка рослинного товщу або смальцю
3 сирі жовтки
1 ціле яйце
1 ложочка товченої ванілії
2—3 ложки квасної сметани
2 ложки цукру
½ унції дріжджів
¼ ложочки солі

Борошно розтерти з дріжджами, додати товщ, жовтка, яйце, ванілію, сметану, сіль. Це все не місити рукою, тільки сікти сікачем, аж зробиться тісто. Сметану додавати по одній ложці. Коли тісто готове, звинути в сервету, зав'язати шнурком, поставити в миску і залияти водою на цілу ніч. Рано вранці з води, добре стиснути, щоб позбуритись води, розв'язати, поставити на стільницю, посыпану борошном. Розтачати (трохи грубше як на вареники) й виробляти (Докінчення на ст. 22)

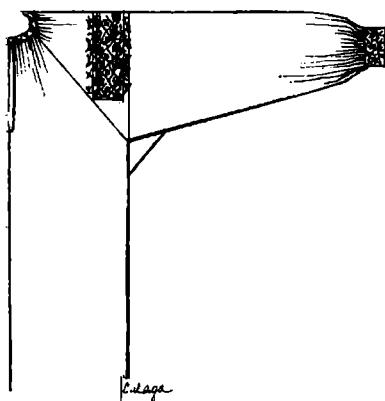
Український народний стрій

I.

З-поміж величного числа народних стрійів Зах. України, гуцульський стрій здобув собі найбільшу популярність завдяки своїй мальовничості. Ідучи на зустріч тій потребі подаємо опис гуцульського строю для дівчини, що можна виконати з тутешніх матеріалів.

Складові частини гуцульського дівочого строю такі:

1. Вишивана довга сорочка.
2. Дві запаски
3. Крайка
4. Кілттар (Кожушок)
5. Намисто і згарда
6. Уплітки (убір голови)
7. Капчурі (вовняні прикрашені вишивковим взором скарптики)
8. Шкіряні постоли.

Сорочка до гуцульського строю трохи відмінна від інших народних сорочок. Перш за все коротша як інші, сягає приблизно до половини літки, на придолі закінчена тільки вузьким рубчиком та „циркою“, себто мережкою „пружиком“. Барвиста вишивка звичайно 4-6- або 8-колірна, доволі широка, приміщенна тільки на уставках, вужча на дудах (маншетах), а зовсім вузька на пазусі й обшивці. Рукав неширокий. При вуставці вгорі звичайно не морщений, а лише зрідка має трохи зморшок. Зате сильно притиснутий при дудах (маншетах), які тісно обхоплюють руку.

Сорочку до гуцульського строю треба шити з трубшого льняного або бавовняного полотна. Із бавовняних добре годиться для тієї цілі "Indian Head" або "Monk-cloth."

Ці полотна бувають також подвійної ширини (54"), що вистачає на обвід сорочки.

Сорочка це найважливіша частина кожного народного строю. Йі мусимо присвятити багато уваги, бо від її виконання залежатиме стильовість цілого строю. Особливо важко, щоб застосувати гуцульську вишивку та задержати її справжній кольорит. Від вишивки залежить також і дальший добір матеріалів на запаски, прикраси кілтара тощо. Коли наприклад візьмемо космацький візерунок до сорочки то вслід за тим запаски будуть у гарячих жовто-помаранчевих кольорах. Коли ж візерунок буде зі Жабою або Ворохти, краска запасок мусить бути темною.

В черговому числі подамо опис дальших частин гуцульського дівочого строю.

Крій гуцульської сорочки

Потрібно 2½ ярда полотна, широкого на 54" або 4 ярди полотна, широкого на 36-38". З подвійно зложеного матеріалу вирізуємо наперед станок сорочки, мірючи довжину від шиї до половини літки. Додаємо по одному інчові на шви. Матеріал треба кроїти за ниткою, бо сорочку виїчуємо на придолі мережкою, а при пазусі вузеньким узором.

Ч. 1. Рукав вирізати з подвійно зложеного матеріалу на довжину руки.

Ч. 2. Цю частину рукава густо наморщити.

Ч. 3. Вуставка, два прямокутники, розміру 10" на 11". Візір приміщуємо на ширину вуставки у відступі 1 інча від краю.

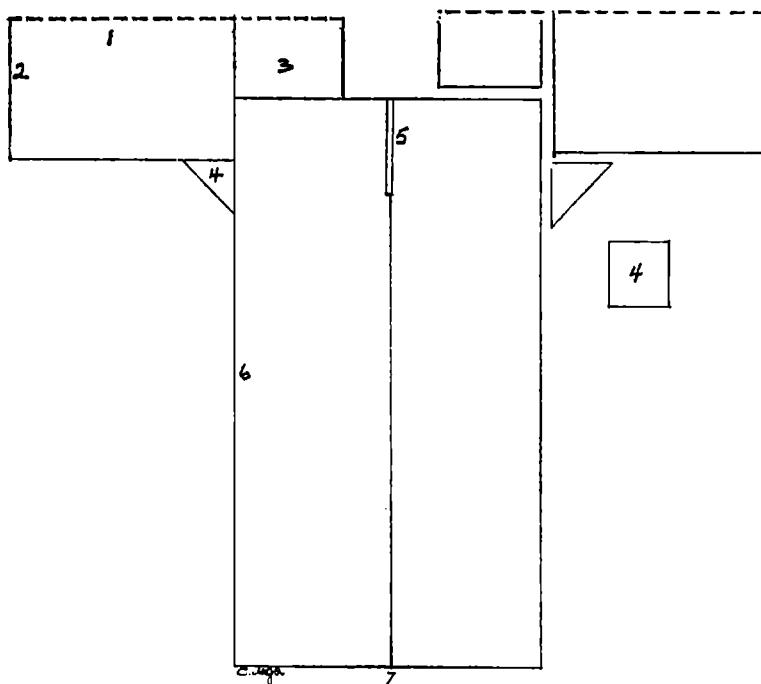
Ч. 4. „Цвікли“ — це два квадратні кусники полотна, які вставляємо під пахою сорочки.

Ч. 5. Розріз пазухи, обведений мережкою або вузеньким узором.

На рисунку немає дудів і обшивки. Дуда (маншет) — це прямокутник 3½" на 8", зложений удвое. Його треба запрасувати, на верхній частині вищити візерунок, широкий на 1 інч. Обшивку вирізати зі скісного матеріалу. Це є лиштя приблизно широка на 2 інчи, а довга на 18 інчів (обвід шиї). На ній може бути вишиитий вузенький візерунок, або може бути гладка (без вишивки).

Поступ шиття.

Станок сорочки зшити з боків, не дошивачи вгорі до кінця. Викінчити пазуху і приділ. Пришити вуставки до рукавів, зішити рукав, а потім пришити його до станку, додаючи „цвікли“. Наморщити виріз шиї і обхопити його обшивкою. Викінчити обшивку. Наморщити рукав біля зап'ястя й обхопити дудою.

В паризькому стилі

..Після довгої праці та місяців гарячкових приготувань, нова весняна паризька мода увійшла в життя. Божки світової моди, т. зв. гранд кутюрье відкрили наразі двері своїх ательє та показали останні колекції. Вони, як хірурги інститутів краси, намагаються щороку відмолодити „вічно молоду“ жінку, або бодай змінити її. Во зміна її сильветки дає завжди щось нового, привабливого, притягаючого.

Дивлячись на цьогорічні весняні колекції, пригадалась мені характеристика паризької моди одного кравця з поліського містечка, який вірно тримався своїх перестарілих моделів, а на вимоги клієнтів відповідав:

— Ну, що таке мода? Думаете, що вічно можна вигадувати щось нового? Та в Парижі сидять собі трохи більші кравці від мене, складають всі журнали мод до бочки. Коли бочка повна, то перевертають дном догори й починають від початку. Ось вам і мода... —

І справді. Коли приглянемося цьогорічній моді, то здається, що власне великі кутюрье перевернули бочку з журналами догори дном. Вона так дуже нагадує моду 20-их років. Приглянемося знимкам мам з тієї доби й знайдемо багато спільногого. Але нова мода таки більш жіноча та менш дивовижна.

В новій сильветці жінки-ефеба з легким лише натяком на груди та стан, головну ролю грає спідничка. Вона коротка, легка, вигідна та без журно відкриває ноги. Назагал набрала вона об'єму, стала досить широка, пліснована чи кльошова, а навіть, якщо вона класична, рівна, то з розрізом на боках, які надають легкості кроїм. Цьогорічні суконки переважно без рукавів та відзначаються легкістю тканин (тоненьке полотно, креп, шовк, тергалль та муслін) та форми.

Вони м'яко обгортають жіночу постать, опадаючи та підкреслюючи бедра, затримуються кілька центиметрів нижче колін.

Зіркою дня є т. зв. де п'єс: спідничка з блюзочкою, гунікою чи вільним жакетиком; або суконка з плащем, з тієї ж тканини, який нагадує її своїм кроєм. І тут вживается легка тканина, елегантна простота крою та сірий, бежевий, жовтавій, блакитний, ціла гама весняних кольорів — яснорожевий, який у всіх відтінках пастелі домінує над усіми іншими кольорами. Не забуто й про зелений, навіть помаранчевий, не кажучи вже про класичний червоний та темносиній.

Жакетики чи плащі назагал без комірів, вільні, з трьох-четвертевим рукавом та скромно прикрашені величими гудзиками, кокардками чи лямівкою з того самого матеріалу. Тому що руки назагал відкриті, конечним додатком стали рукавички. Вони досить довгі, з тоненької шкіри, близкучі чи матові, або з піки, сатини чи найлону, дібрани в тоні костюму чи суконки.

Скромністю відзначається також біжутерія: пару рядків коралів, чи вишукана брошка не обтяжують, а тільки підкреслюють легкість цілості.

Парижанка

ПРИПИСИ (Докінчення зі ст. 20)

рогалики. В середині начинювати мармеладкою або конфітурою. Готові рогалики мастити розбитим білком і посыпти цукром, вимішаним із січеним мигдалем або оріхами. Пекти в печі на 350°.

ВЛАШТОВУЙТЕ ПОКАЗИ КУХОВАРСТВА У ВІДДІЛАХ СУА!

НАШЕ ЖИТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

ЧИ ЛЮБИТЕ ЮШКУ?

Юшка — це мабуть найбільш по-городжувана частина нашого обіду. Діти її не люблять, а й наш „пан і повелитель“ воліє щось конкретного. А вона має важливі завдання в нашому харчуванні, розгріваючи шлунок і звільнюючи шлункові соки.

Приставляючи юшку, треба рахувати чверть літра рідини на особу. Не забувайте, що вода випаровує! Тому ще треба взяти пів горнятка на особу додатково.

Дуже добра юшка вийде з залишків городини, що зварена напередодні. Заварити її з кісткою магі або іншою готовою юшкою й перетерти через ситко. Можна доповнити її пригорощеною вареного рижу або макаронів.

Додатки до юшки бувають різнопородні. Та правилом є — давати до чистих юшок більш поживні (риж, макарони, налисник порізаний у квадратики, карша), а до заправлених легші (порізану і зварену городину, грінки).

Зелень петрушки чи кропу не слід вкидати під час варення, а щойно коли юшку збираємося розливати в тарілки.

Сьогоднішня господиня часто ладить обід у поспіху й тому користується юшкою з консерви. ЇЇ можна скріпити згаданим угорі додатком, сметаною або зеленню петрушки.

Це має особливе значення при борщі. Тут користуємося консервою з варених буряків, що їх заправляємо вареними помідорами, а при бажанні й сметаною.

Пригода біля Золотих Воріт

Коли Т. Шевченко вже був вільною людиною й був у Києві, письменник і вчений Чубинський (автор споминів про Т. Шевченка), оповідає таке:

Одного разу Т. Шевченко пішов малювати „Золоті Ворота“ у Києві. Вийшов він рано й мав там бути до вечора. Його приятель О. Чубинський шукав нашого поета, наблизившися до Золотих Воріт, застав там таку картину: Тарас Григорович постелив свою квітчасту хустку на землі, а на неї посадив трирічну дівчинку і з клаптиків паперу майстрував якусь іграшку.

Розповій йому пригоду з тією дівчинкою. Десь коло п'ятої години вечора він сидів і малював, як раптом чує за валом внизу дитячий плач. Спочатку він не звертав на те уваги, але плач не згавав і ставав усе дужчий. Шевченко не витримав, пішов гребенем валу й зазирнув униз. У рівчику сиділа дитина і жалібно плакала. Поблизу

нікого не було. Не витримав наш Тарас, спустився вниз і взяв дідину. Дівчинка перелякалася й заплакала ще гірше. Заспокоївши її, як міг, Шевченко поніс свою знайдіку до Золотих Воріт. Як він не старався, нічого не міг довідатися, що то за дитина. Вона лише лепетала „мама“, „няня“ і більше — ні слова. Давав дівчинці бублики, але вона не моглакусити. Шевченко не покинув дівчинки, а коли прийшов його приятель, то з ним удвох ходили питати до сусідніх будинків, але ніхто не здав цієї дівчинки. Тоді вирішили взяти дітину зі собою й дати знати поліції. Тарас Шевченко взяв дитину на руки і пішов у напрямку Софійського собору. В цей час молода переляканна жінка вибігла з завулка і, побачивши дитину, кинулася до Т. Шевченка. „Мати“ — сказав він і без слова віддав дитину. Виявилось, що нянька понесла дитину на прогулянку, але зустріла

когось зі знайомих, випила частування горілкою і заснула в рівчику, а дитина пішла „до мами“.

Т. Шевченко, йдучи до хати, сміячися, як би він виховав доночку, коли б не розшукали батьків.

Л. Бачинський (Клівленд)

„КОБЗАР“

Із краю, де волі немає,
Де палить червона зоря,
З далекого Рідного Краю
Для нас принесли „Кобзаря“.
Взяли його мама і тато,
Несли через бурі страшні.
Ми любимо вголос читати
Шевченка чудові пісні.

I буде від широго серця
Дзвеніти, як завжди дзвенів,
У кожнім, найменшенькім серці
Поета найбільшого слів,
За те, що любив Україну,
Що словом народ розбудив,
Що навіть найменшу дитину —
Від широго серця любив!

Леонід Полтава

Ганна Черінь

ЗУСТРІЧАЙ ВЕСНУ!

Ще зранку порошив сніжок,
А вдень як припекло!!!
Злетівся цілий гурт пташок
На сяйво і тепло.

Звірятка вилізають з нор,
Прокинувшись зі сну,
І ластівок веселий хор
Прикликує весну.

Наш сніговик охляв зовсім,
Йому так гаряче,
Що по кожуху зимовім
Струмком вода тече.

Біжить, дзюрчить розталій сніг,
Увесь наш двір залляв.
Чорні далечінъ доріг,
І пахне вся земля.

Виходь на двір! Біжи, стрибай,
Одежу скінь тісну,
Услід зими скажи „прощай!“
I — зустрічай весну!

Тарас Григорович постелив свою квітчасту хустку на землі, а на неї посадив трирічну дівчинку.

Водиця-мандрівниця

Кап-кап — сніг розмок,
Капає водичка,
Із краплин повстав струмок
І побіг у річку.

Плесь-плесь, плесь-плесь —
Хвиля в ріці грає,
Із сестричками вона
В море випливає.

Бум-бум, бом-бом —
Б'ються хвили в морі,
І біжать вони гуртом
В океан суворий...

Так із снігу навесні
Ген із України
у далекий океан
Випливла краплина!

Та як сонце припекло,
Піднялися краплини:
Хмарку вітром понесло
Знову в Україну!

Прилетіли — там зима,
Треба кожушинку:
Обернулася ще раз
Крапля у сніжинку!

Кап-кап, кап-кап —
Сніг ізнову тане,
Знов біжать малі струмки
Аж до океану...

I отак завжди-завжди
Бігу того, бігу:
Сніг виходить із води,
А вода — із снігу!

Леонід Полтава

Пташки вітають весну

Весна починається тоді, як появляються перші весняні гости — вороної.

Вони прилітають тоді, коли починає топитися сніг й виступають чорні плями землі на полях.

Люди, що живуть по містах, їх не помічають. Знають їх лише хлібороби-фармери.

За воронами днів десять-п'ятнадцять пізніше прилітають шпаки і жайворонки. Ще вчора хатинки для шпаків були порожніми, а сьогодні коло них рух. Шпаки оглядають їх із усіх боків, залязають у середину, дивляться чи щось не змінилося, чи немає якогось ушкодження.

Цікаво, що це прилетіли шпаки-самички, а самчики прилітають кілька днів пізніше.

— А чому шпаки не прилітають разом? — питает Юрчик.

— Треба вам знати, що гніздечка все будують самички самі, або за поміччю самчика. Ніколи самчики самі гніздечок не майструють. Самички краче на цьому визнаються й тому вони і прилітають першими, щоб знати, що треба робити, як прилетіти підруг.

Перші дні для шпаків дуже тяжкі. Вони не мають що їсти. Немає комах, немає дощевих хробачків і доводиться їм живитися тим, що знайдуть на полі або коло хат. Ще гірше, як нагло впаде сніг і

почне дмухати зимний тівнічний вітер. У такі дні доводиться шпакам знову відлітати туди, де тепліше. Там перечекають непогоду й знов вертаються до своїх хатинок.

— Скажіть діти, що треба робити нам, щоб порятувати бідних шпаків, коли вони не мають що їсти?

— Я знаю, — каже Марійка. — Треба їм давати кришки хліба.

— Бачите, діти, шпаки люблять м'ясну поживу, а тому краче їм давати рештки м'яса, шкірки з ковбас, солонинки, рештки з м'ясних консервів тощо. Все дрібно покраяти й покласти на дошчинку, десь у затишному місці й щоб там не дібралися коти чи пси.

Жайворонків ми теж не бачимо по містах. Це пташки, що люблять широкий простір — поля. Зразу, як вони прилетять, то співів їх не почуємо. Ім не до співу. Вони голодні, жаво бігають на розтопах і щукають зернятко, насіння з минулого року, що висипалося з різних трав.

От бачите, діти, жайворонки м'ясної страви не люблять. Для них окрушки з хліба була б добра пожива. Ці бідні пташки за цілий день добре набігаються, доки хоч трохи заспокоють голод.

Хочу вам, діти, ще сказати про тих птахів, що з нами зимують. Найперше про круків. Вони не

марнують часу. Вони вже приготовляють гнізда й літають на поля подивитися, що там робиться?

— А нашо вони там дивляться?
— Знову питає цікавий Юрчик.

— Крук дуже обережна птаха. Він не любить наблизатися до осель людей. Живе в лісі, близько поля. Як вийдуть плугатари землю орати, повно там бачимо круків. Вони літають за борозною та ви-збирють різне хробаччя. То є їх пожива. Отож вони вилітають подивитися, чи вже не починають люди землю орати.

Треба вам ще сказати, що кручинка найскорше всіх відкладає яєчка до гнізда. Ще сніг на полях, а вона вже знесла 4—5 зеленкуватих яєчок, з темними плямками. Вночі зимно, часом морози, а самичка з гнізда не встає. Гріє яєчка, щоб вони не застудились. Крук самчик дбає про свою подругу й приносить їй поживу, годує всім, що добуде в таку пору.

Гріх було б не згадати й про наших веселих синичок. Вони такі жживі! Співають, аж заливаються!
„Зінь, зінь, зінь... тэр, зінь, зінь“
— наче б то співають: „Скинь, скинь кожух! Весна прийшла, скинь!“

Синички беззупинно шукають поживи, лазять по деревах, заглядають у кожний куток у садку, нишпорять по смітниках, чи не знайдуть там чогось. Вони те саме їдять, що й шпаки. Кусничок солонинки — то найбільший їх присmak, краче як найліпша чекольядка.

— А де зимують дятли? — питают діти.

— Дятли на зиму відлітають. Вони живляться так само комашено. Весною вертаються до нас.

Цікаві ті птахи. Вони весну стрічають по своєму. Вилазять на сам вершок дерева й з цілої сили коляття дзюбом по зломаний або розколотій гилячці. Вони дають знати, що вже прилетіли й далі будуть лікувати дерева від різних хробів-шкідників, що точать ліс.

Про горобців не згадуємо. Всі вони у нас на очах. У найгіршу зиму все знайдуть собі поживу, живучи коло людини і так як пес або кітка держаться хати.

Вуйко Квак

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

Вісті Централі СУА

У переддень свят лину думками до Вас, дорогі Союзянки! Наша глибока віра і традиція знов об'єднують нас біля терпіння і Воскресення нашого Спасителя. Із цього зачерпнемо сили для дальшої праці в користь нашої поневоленої Батьківщини, що чекає нас у рядах нашої організації. Христос Воскрес!

**

У п'ятиліття смерти першої голови СФУЖО св. п. Олени Киселевської Відділи СУА вшанують її пам'ять святочними сходинами, присвяченими її постаті. Доповідь пера Софії Парфанович — *Vita brevis — ars longa* — розсылаємо.

**

У лютому розіслали ми черговий випуск „Гутірок із матір'ю“ п. н. „Весна“, пера п-ні Іванни Петрів. Це в легкий спосіб подані вказівки, як треба впроваджувати дітей у наші стародавні звичаї, як їх пояснювати й зберігати. Радимо прочитати їх у цілості, або частинами на сходинах чи інших зустрічах.

**

Вже розпочалась акція зборок на пам'ятник Т. Шевченку у Вашингтоні. В тій цілі створились окремі Комітети в усіх наших осередках в які включаються теж представниці СУА. Закликаємо Відділи і членство взяти якнайчисленнішу участь у збіrkовій акції, що має двигнути це велике діло.

**

Сім'я зорганізованого жіноцтва зростає! Про засновання 61 Відділу СУА у Віпапі, Н. Дж., у нас уже була вістка. Тепер радімо, що можемо привітати 29 Відділ СУА імені 500 героїнь з Кінгіру, у Шикаго, заснований 12. грудня 1960 і 32 Відділ СУА в Брістоль, Па., заснований дня 14. січня 1961. Дай їм, Боже, сил та успіху в праці!

Олена Лотоцька
голова

Наш дотеперішній контакт із Нац. Радою Жінок Америки дав нам багато цінного. Конференції зустрічі Нац. Ради, а надусе Конгрес Міжнар. Жін. Ради в Істамбулі — це передові позиції жіночого руху ЗДА, в яких ми були все заступлені.

**

Особливу увагу звертаємо в цьому році на Ген. Федерацію Жін. Клубів. У 1960 р. наша представниця була на їх Конвенції в Вашингтоні. Деякі Окружні Ради й Відділи СУА вже мають із нею контакт. Однаке вказано, щоб усюди ми наблизились до цієї могутньої американської жіночої організації та взяли знов участь у її щорічному З'їзді.

**

Комісія Зв'язків СУА, що створилась у Нью Йорку, намітила собі у найближчому часі конкретні завдання. Свою програму буде здійснювати в порозумінні з референтками зв'язків при Окр. Радах.

**

Вістки про Україну в американській пресі є щораз частіші та при тому не завжди точні. Нашим завданням буде справляти ці помилки при помочі листів до редакцій, як це водиться тут. Прохаемо наше членство повідомляти нас про все, що появляється в різних часописах і журналах.

**

Нам удалось нав'язати контакт із централею Об'єднання Литовських Жінок, які є теж членами Ген. Федерації Жіночих Клубів. Спільно з ними зможемо провести певні виступи й акції.

Іванна Бенцаль
референтка зв'язків

ВІДДІЛИ СУА!
Жертвуйте на пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні!
Вислід пожертв будемо проголошувати в журналі.

Централя одержала

від 13. лютого до 12. березня 1961

РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Окр. Рада СУА, Філад.	10.00	— —
Від. 5 Дітройт	20.00	5.00
” 7 Акрон	20.00	5.00
” 29 Шикаго (чартер)	5.00	— —
” 39 Мілвіл	10.00	5.00
” 43 Філаделфія	10.00	— —
” 57 Ютика	20.00	5.00
” 67 Перт Амбой	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ І ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 5 Дітройт	125.50	10.00
” 7 Акрон	— —	5.00
” 21 Бруклін	27.50	— —
” 23 Дітройт	90.00	9.00
” 39 Мілвіл	21.00	2.25
” 43 Філаделфія	75.00	15.00
” 57 Ютика	52.00	5.00
” 68 Сиракузи	8.80	.75

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 5 Дітройт	10.00	5.00
” 7 Акрон	10.00	5.00
” 39 Мілвіл	10.00	5.00
” 43 Філаделфія	— —	5.00
” 67 Перт Амбой	10.00	5.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 7 Акрон	5.00
” 23 Дітройт	25.00
” 26 Гемтремк	30.00
” 39 Мілвіл	10.00
” 65 Нью Бронсвік	20.00
” 67 Перт Амбой	5.00

Іван і Марія Крамарчуки, Рочестер, з нагоди іменин інж. Волод. Білинського	5.00
Наталя Миколаївич, Нью Гейвен	2.00
Галина Головацька, Менкіз Ракс	2.00
Анна Ковальчук, Грійт Медовс	2.00
Віра Якимець, Венецуела	2.00
Марія Малевич, Піттсбург	2.00
Зеновія Никифорук, Джексон Гтс.	2.00
Іванна Мудра, Іонкерс	2.00
Павла Лобай, Торонто	1.25
Марія Овчинник, Ленсінг	1.00
Оля Севак-Кушнір, Гемілтон	1.00
Карolina Мікитин, Вунсакет	1.00
Олена Маруненко, Бетлегем	1.00
Нatalia Винницька, Торонто	1.00
Марія Буцяк, Менчестер	1.00
Катерина Струса, Менчестер	1.00
Марія Добрянська, Менчестер	1.00
Катерина Датків, Менчестер	1.00
Теофіля Хвостик, Менчестер	1.00
Ірина Яворська, Філаделфія	1.00
Святослава Барусевич, Філад.	1.00
Нatalia Ходновська, Метачин	1.00
K. Апонюк, Едмонтон	1.00

Матрона Яворська, Елізабет	1.00
Теодосія Глушок, Трентон	1.00
Іванна Яремко, Клівленд	1.00
Надія Дидинська, Філадельфія	1.00
Марія Демчишин, Рарітан	1.00
Ляриса Музичка, Кентон	1.00
Катер. Доманчук-Баран, Шикаго	1.00
Віра А. Томків, Аллегені	1.00
Богданна Гелета, Mt. Ренір	1.00
Ангеля Банах, Філадельфія	1.00
Стефанія Євчук, Бінгтемтон	1.00
Софія Андрушків, Ньюарк	1.00
Лідія Станько, Ньюарк	1.00
Марта Боднар, Дітройт	1.00

ФОНД „МАТИ І ДИТИНА“:

Від. 1 Акрон	5.00
„ 11 Трентон	20.00
„ 22 Шикаго	60.00
„ 33 Клівленд	212.50
„ 42 Філадельфія	11.00
„ 43 Філадельфія	60.00
„ 54 Вілмінгтон	15.00
„ 63 Дітройт	55.00
„ 65 Ню Бронсвік	30.00
„ 68 Сиракузи	75.00
„ 70 Пассейк	145.00
„ 71 Джерзі Сіті	5.00
Анна Чорній, Балтимор	5.00
Марія Турко, Джерзі Сіті, за- мість квітів на могилу бл. п.	
М. Федишин	5.00
Інж. Володимир Білинський, Ро- честер, в нагоди іменин Івана Крамарчука	5.00
Марія Дединяк, Де Мот	2.00
Анастазія Кочан, Віндрем	1.00

НА ФОНД „500“

Від. 7 Акрон	5.00
25-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР:	

Анна Чорній, Балтимор	10.00
-----------------------	-------

ВКЛАДКА ДО УККА:

Окр. Рада, Філадельфія	10.00
Від. 5 Дітройт	20.00
„ 42 Філадельфія	10.00
„ 43 Філадельфія	10.00
„ 67 Перт Амбай	10.00

ДЛЯ ЗУАДК:

Окр. Рада, Філадельфія	10.00
Від. 7 Акрон	10.00

„ 43 Філадельфія	5.00
„ 65 Ню Бронсвік, для укр.	

Інвалідів	10.00
-----------	-------

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр

ВСТУПАЙТЕ

В ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ

СФУЖО!

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Вишивані Вечерниці Відділів СУА

Вже від кількох літ п'ять Відділів СУА в Нью Йорку влаштовують звичайно в карнавалі Вишивані Вечерниці, які звичайно проходять із величним успіхом. Цього року Вечерниці відбулися 18. лютого 1961, у Нар. Домі. Велика заля освічена різномальоровими світлами вже о 9-тій год. засіла колостолів і готорила про різні справи, а

П-на Марта Книш, вибрана королевою Вишиваних Вечерниць СУА у Нью Йорку.

Miss Martha Knysh was elected Queen of the UNWLA Traditional Annual Ball in New York City.

особливо про вишивки, що їх на залі явилося близько 20. Коли голова Комітету п-ні Катерина Пелешок заповіла через голосник вибір найкращого вишиваного моделю, до маршру стануло понад 10 пар у вишиваних сукнях і блюзках. На тлі освіченої залі відбивали чудово різномальорові взори на темних і яскравих сукнях і блюзках. Першу нагороду одержала п-ні **Ірина Качмарська** (темна сукня, взір довкруги вирізу). Друга нагорода припала п-ні **Тамарі Сидоряк** за вишивку Полуботківським узором на рукавах і придолі сукні. Третю нагороду одержала

п-ні **Зіна Захарченко** за взір низом на комірці ясної сукні з вишиваним ззаду й по боках поясом. Відзначено власниць таких моделів: п-ні **Ольга Сливка** (пояс, вишиваний гуцульським узором), п-ні **Тетяна Зимна** (вечірня сукня, вишивана на рукавах і поясі) п-ні **Х. Костик** (вишивка на жакетику). Окрім суконь були відзначенні три блюзки, а саме — пп. **Олени Назар**, **Олени Баран** і **Ольги Палиюх**. Не можна поминути також п. **Гоя**, що прибув у гарній, вишитій краватці. Три перші пані одержали керамічні вази, як призначення за їх працю над вишивкою. Були й інші сукні і блюзки, що заслуговували на увагу, але вони напевнено знайдуть призначення на чергових Вечерницях.

Другою важливою точкою Вечерниць був вибір королеви на 1961 р. До маршру стануло близько 20 гарних немов весняний квіт дівчат. Одні чорні, другі білі, а всі гарні й милі наші доні. По обчисленні голосів Жюрі проголосило вибір **Марти Книш**, на королеву, а **Оксани Баран** і **Діяни Буски** на князівен. Після проголосування вибору, підійшла до нововибраної королева п-на **Анна Буздиган**, королева минулых вечерниць і вложила на її голову корону та оповіла її синьою стрічкою з написом золотими буквами: Королева Вишиваних Вечерниць. П-на Буздиган, віддаючи корону, сердечно погратувала своїй наслідниці.

Нова королева Марта Книш є дочкою відомих громадян Володимира й Апольонії Книш, народжена у Львові, студентка Гантер Каледжу в Нью Йорку. На цьому місці всі членки Відділів СУА в Нью Йорку, які цей вечір влаштовували, бажають новій королеві багато радості і вдовolenня.

До Жюрі входили такі пані: **Ірина Падох**, **Оксана Вікул**, **Гая Гашовська**, **Марія Ржепецька** і **Марія Демидчук**.

M. D.

Річні збори 1 Відділу СУА

Дата: 10. грудня 1960.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Катрія Пелешок.

Президія: п-ні **Таня Зимна**, голова, п-ні **Олена Гой**, секретарка.

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Марія Лозинська.

Звіти Управи зложили: п-ні К. Пелешок, голова, п-ні М. Головей, містоголова, п-ні Я. Сулжинська, рек. секретарка, п-ні Л. Кумферт, касієрка, п-ні М. Сирота, кор. секретарка і референтки п-ні Л. Котлярчук, культ. освітня, п-ні О. Сливка, організаційна, п-ні С. Лешко, супр. опіки, п-ні К. Папуга, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Сходини відбувались щомісяця. У Відділі згуртувались членки з давньої й нової еміграції, які завдяки добрій Управі гармонійно співпрацюють. Впродовж року присягнуто 5 членок. Відділ співпрацював з Окр. Радою й іншими Відділами СУА, а також місцевими громадськими організаціями. На 35-літньому ювілею СУА голова п-ні Пелешок зладила звіт із праці СУА, представляючи все те, що СУА здобув спільними силами впродовж 35 літ. Членки Відділу в 100% передплачують Наше Життя.

б) Культ. Освітня й Імпрезова: Ширші сходини Відділу були сполучині з рефератами на різні теми, а також спогадами. Звичайно розгорталась жива дискусія. На Святі Жінки-Героїні культ освітня референтка Від-

ділу п-ні Котлярчук виголосила доповідь. Спільно з іншими Відділами влаштовано Вишивані Вечерніці і Міжнар. Жін. Виставку. Самостійно переведено Свято Матері, на якому виступали діточки членок.

в) Суспільна Опіка: Відділ має постійний латронат над школою в Ерлянгені (15 дол. місячно), а також опікується бабусею (5 дол. місячно). Виглядано кілька пачок для українських родин в Югославії і грошову допомогу родині в Польщі. Фонди придбано при помочі збіркових листів, а також добровільних датків членок. Okрім того відвідувано хворих членок чи то вдома, чи по шпиталях.

Пожертви Відділу — це 100 дол. на Семінар у Стемфорді, а 50 дол. на кошти поїздки делегатки до Істамбулу.

г) Господарська: На кожних ширших сходинах була підготована перекуска, а на вечерницях буфети.

.Контр. Комісія: п-ні Іванна Бенцаль зложила звіт із контролем, ствердила, що книги Відділу в найкращому порядку і поставила внесок на увінчення абсолюторії, яку збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні Катря Пелешок, голова, п-ні Марія Головей, містого-

рова, п-ні Ярослава Сулжинська, рек. секретарка, п-ні Марія Сирота, кор. секретарка, п-ні Анна Кумферт, скарбничка. Референтками стали: п-ні Лідія Котлярчук, культ. освітньою, п-ні Ольга Сливка, організаційною, п-ні Стефанія Лешко, сусп. опіки, п-ні Марія Лозинська, виховною, п-ні Марія Стаків, пресовою, п-ні Катря Папуга, господарською.

Контр. Комісія: пп. Іванна Бенцаль, Тетяна Зимна, Анна Колтон.

Почесні членки: пп. Катря Дроздик, Марія Чарнецька і Пелагія Дерех.

Збори закінчено спільною перекускою, а потім молитвою.

Ярослава Сулжинська

АКРОН, ОГАЙО

30-літній ювілей 7 Відділу СУА

Дня 25. вересня 1960 рано о. парох Дурбак відправив панахиду за членок, що відійшли від нас, а саме — Є. Лису, К. Зепко, А. Куривчак, О. Толочко, Є. Баранецьку, М. Малецьку, Р. Огар, О. Мельник. Неодному пригадались вони, коли членки зі свічками в руках і слізами в очах заспівали ім „Вічна пам'ять“...

Кожна членка Відділу відчула це

Із ювілею 7 Відділу СУА в Акроні, Огайо:

Перший ряд, зліва направо: пп. А. Воляник, З. Нецкар, А. Кулик, П. Когут, секретарка, М. Пулк, голова, А. Зепко, касієрка, З. Гошко, Р. Сироїд, М. Набережна. — Другий ряд, зліва: П. Галамай, А. Шабловська, А. Волянська, З. Шабат, Г. Юзіф, А. Моторович, К. Тарас, А. Мікитин, Т. Ящечко, Г. Жеребняк, З. Куцик, С. Фенканін, В. Владичак (немає на світлині). — Третій ряд, зліва: М. Антонюк, Т. Кидера, А. Мусійовська, Міскalo, Пензарська, Порховська, Курило, Олійник, М. Іваницька, С. Іваницька, Малий, Пугалич, Українець, Дорош, Білецька, Козир, Думанська.

The 30th anniversary of the UNWLA Branch 7 in Akron, O. The Board of Directors and members of Branch

велике свято. Тому не гаючи часу пішли зараз по відправі до кухні, де чекала всіх велика праця. О год. 5-тій почалася вечірня. Наша довголітня голова п-ні М. Пулк привітала тепло гостей, що з'їхалися з Акрону і Клівленду і попрохаала о. пароха провести молитву. Після смачної вечері почалася програма. П-ні голова зложила звіт за 30 літ праці, де вона впродовж 21 літ очолювала Відділ. Потім зложила звіт секретарка п-ні П. Когут, і касієрка п-ні А. Зепко. Ця остання від заснування Відділу займала в Управі різні пости. Зчорги п-ні П. Когут відчитала привіт від Централі СУА і від орг. референтки п-ні І. Кащубинської. П-ні Г. Жеребняк прочитала телеграму від пні Пруснич-Пулк, яка була касієркою в молодечому Відділі в Акроні, а тепер живе в Тоїлдо. Це дочка нашої п-ні голови, яка не могла бути з нами того дня, а хотіла виявити свою радість з приводу свята Відділу, де так невтомно працює її мати а й напевне зложила і своєї праці досить. Потім стали покликати до слова. Промовляв о. Дурбак і побажав Відділові успіху. Голова Окр. Ради з Клівленду п-ні Є. Дубас привітала Відділ і захотила гарними словами до дальшої праці. П-ні Скуб'як схарактеризувала роботу СУА тут і в краю. Голова 30 Відділу СУА з Клівленду п-ні К. Мураль пригадала про пам'ятник Лесі Українки, що незабаром стоятиме в Городі Культури у Клівленді і прохала допомоги в пожертвах, бо відбрана сума ще не вистачає на покриття всіх коштів.

Дальше прийшла найбільш зворушлива хвилина. Голова Окр. Ради п-ні Дубас обдарувала тих членок золотими відзнаками, що належать до Відділу більш як 25 літ. Тридцять років належать пп. М. Пулк, А. Зепко, М. Іваницька, Р. Сироїд, а 25 літ пп. М. Антонюк, Т. Кудера, М. Козир, А. Мусійовська. Далі членки під проводом п. Волянича відспівали гімн СУА і ще декілька пісень. Молоді танцюристи ЮСУМА відтанцювали кілька народних танків, а пластунка Л. Іваницька віддеклямувала вірш Лесі Українки. Програму закінчено національним гімном.

Голова п-ні М. Пулк подякувала гостям за привільність і прохала залишитись на забаву, що тривала до пізньої ночі. Рівно ж подякувала членкам, що прибули з Клівленду та помогли нам звеличати це свято.

Зо свого боку дякуємо Відділам за побажання й дарунки, листи і телеграми. Дай Боже дочекати 50-літнього ювілею!

Пресова референтка

МІННЕАПОЛІС — СТ. ПОЛ, МІНН.

Ювілей 35-ліття

В суботу, 11. лютого 1961 р. у просторих залах „Маргарета Беррі Гавс“ відбулось величаве свято 35-ліття Союзу Українок Америки получене з 10-літтям праці місцевого 16 Відділу СУА. Програмою, що складалася із двох частин: 1. святочної і 2. розвагової, керувала п-ні Оксана Дучимінська, подаючи наукові коментарі до ролі та завдань жінки в історії України, основані на звичаєвім праві, за яким українська жінка була вільною — на рівних правах із чоловіком — тоді коли жінка Європи ще довго потопала в темряві невільництва. З чергі хор Відділу виконав Гімн Союзу Українок. Свято почалось благословенням і молитвою, що її провів о. Лев Дорош. В заступстві голови місцевого Відділу п-ні Люби Менджеги, що зі своїм чоловіком — лікарем була запрошена для доповіді про Україну до Т-ва Американських Ветеранів — секретар Відділу п-ні Валентина Ярмоленко відкрила це святочне зібрання коротким вступним словом, з'ясовуючи мету та напрямні СУА. Отісля представлено численній автограф членок, що були головами нашого Відділу за час 10 років діяльності, а саме: 1. п-ні Мирослава Петришак, 2. п-ні Олена Карп'як-Бенцалева, що була головною ініціаторкою заснування Відділу, 3. п-ні Катрія Гуцал, 4. пні Віра Гринишин, 5. пні Люба Менджега. Ряснimi оплесками присутні подякували названим паням за працю. З чергі авторка цього допису подала звіт із діяльності Централі СУА за час 35 літ, якого почини були дуже успішні та різноманітні, а саме: 1. Допомогова акція (фонд „Маті і Дитина“, „Фонд Пятсот“) 2. Розвиток зв'язків з американськими організаціями. 3. Видавниця праця (журнал „Наше Життя“, „Жінка України“, „Дух Полум'я“). 4. Культурно-освітня діяльність та пленкання народного мистецтва. 5. Виховна праця. Отісля містоголова п-ні Катрія Гуцал подала точний звіт із діяльності 16-го Відділу, що теж проявив поважні успіхи в праці, головно

допомоговій (висилка пакунків до Австрії, Югославії та Німеччини для наших скитальців) та мистецькій. Присутні бурхливими оплесками висловили своє признання та подяку.

Потім слідували привіти майже від усіх товариств та організацій, що існують на терені Твін-Сіті (Міннеаполіс-Ст. Пол), а саме: 1. полк. Філонович привітав СУА від Т-ва Українських Ветеранів, 2. від Українського Конгресового Комітету Америки вітав голова п. В. Домбровський, 3. від Організації Оборони Чотирьох Свобід України голова п. Дмитро Мандибур, 4. від Станиці „Пласту“ інж. А. Колодницький, 5. від Т-ва Прихильників УН Ради п. В. Удовиченко, 7. від Мистецького гуртка „Черемош“ його організатор і керівник п. Р. Королевич. Від Укр. Золотого Хреста наспів письмовий привіт. Глянувши на залю, членки нашого Відділу дійсно можуть бути горді, що своїм тактом та вмінням співпрацювати з іншими — зуміли зібрати на своєму святі таку прекрасну публіку, яка гідно презентувала цілу українську спільноту Твін-Сіті.

Мистецька частина: 1. Хор Союзянок відспівав народну пісню „Тихо, тихо Дунай воду несе“ під диригентурою п-ні Ольги Луцик. 2. В цьому ж складі виконано жартівливу композицію нашої членки п-ні Катрі Гуцал під наг. „Союзянська Муз“, у якій на звуках веселого мотиву є загадані прізвища всіх членок нашого Відділу. 3. П-ні Валя Ермоленко з повною експресією відчитала свій нарис під наг. „Жадані дні“, що присутні прийняли ряснimi оплесками широї подяки.

На кінець панове й чоловіки Союзянок, що помагають своїм дружинам у їхній суспільній праці (головно безплатна симфонічна оркестра на всіх імпрезах нашого Відділу) удостоїлись заслуженої чести, через прилюдне поіменне відзначення символічним котильйоном. Отісля всі провели міло час при смачній перекусці, прилагодженій безкорисно нашими членками, з чого грошей не приходило буде призначений на потреби Відділу, головно допомогову (оплата висиланих пакунків) та інші.

По цім, при мілих звуках вище згаданої оркестри, добродіїв нашого Т-ва, всі, старші та молоді розважались танками, з окремим сольовим виступом членів балетного гуртка „Черемош“ (Аркан, Козачок). Все відбулось щасливо та радісно і маемо

повну надію що в майбутньому праця 16 Відділу СУА буде ще більш успішною у всіх проявах життя української спільноти міст Міннеаполіс-Ст. Пол.

Мираслава Петришак, прес. реф.

ШИКАГО, ІЛЛ.

З діяльності 22 Відділу СУА

Внедовзі по заг. зборах взялися наші членки з новим запалом до праці. Дня 1. січня відбувся Передсвяточний Базар з гарним успіхом і добрим грошовим прибутком. Новинкою цього річного Базару був невеликий буфет (кава й печиво), що теж дав деякий дохід. Управа Відділу дякує всім паням, що допомагали в приготуванні Базару, чи то гарними речами, печивом власного виробу, грошовими пожертвами, чи врешті працею у його влаштуванні.

Дня 20. січня відбувся Різдвяний Вечір („Кутя“) для членок Відділу й за прошених гостей. Між гостями були членки новозаснованого (молодечого) Відділу СУА та вісім представниць Ген. Федерації стейту Ілліной. Голова Відділу п-ні М. Яримович відкрила святочний вечір, вітаючи гостей традиційним привітом „Христос Родився“ та попрохала присутніх зайняти місця при гарно застелених столах. Зaproшеніх американських гостей привітала англійською мовою п-ні Анна Васильовська. Розпочалась програма вечора і тут проявила себе новоизбрана культ. освітня референтка п-ні О. Гарасовська. Треба признати, що вона заслужила собі на прихильну оцінку, не тільки за покладені нею труди, але й хист у того роду починах. Аtrakцією вечора була їнсценізація „Три царі“, в якій взяло участь около 30 дітей (Пласт, СУМА) під проводом авторки сценки п-ні О. Гарасовської. Збірну декламацію виконали гости з „Нової Сцени“ (пп. Кулик, Вдовиченко, Сацюк). Колядами, що їх притягнуло відспівав наш хор під орудою п. Ю. Яримовича, закінчено програму. Під час перекуски, яку дбайливо приготували наші гостеподарські референтки під проводом п-ні Майки, промовила одна з гостей-американок, висказуючи захоплення з приводу українських Різдвяних традицій. На закінчення голова Відділу подякувала виконавцям за їхні труди, гостям за присутність та закрила цю радісну зу-

стріч, що принесла відпруженння та багато вражень.

Пресова референтка

ДІТРОЙТ, МІШ.

Річні збори 23 Відділу СУА

Дата: 11. грудня 1960.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Дембіцька.

Протокол прочитала секретарка п-ні Палер.

Президія зборів: п-ні Марія Ясінська, голова, п-ні Є. Кахній, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Дембіцька, голова, п-ні Честух містоголова, п-ні Палер рек. секретарка, п-ні Німчук, фін. секретарка, п-ні Слупецька, касієрка. Дальше — п-ні Чериба, делегатка до Окр. Ради, п-ні Є. Кахній делегатка до Філії УККА і пп. Тимюк і Честух, опікунки хворих, п-ні Боднар від Комітету Підприємств і пп. Сеньків, Козачок, Гудзінська і Шафранська, що пишуть картки.

Контрольна Комісія: пп. Ясінська і Новак ствердили, що книги Відділу в найкращому порядку і поставили внесок на увінення абсолюторії.

Нова Управа: п-ні Марія Ясінська, голова, п-ні Марія Честух, містоголова, п-ні Євдокія Кахній, рек. секретарка, п-ні К. Німчук, фін. секретарка, п-ні Марія Слупецька, скарбничка. Делегатка до Окр. Ради — п-ні М. Чериба, до Філії УККА — п-ні Честух і Козаченко, до Комітету Підприємств пп. Боднар, Новак, Тимюк, Честух, Ратушняк, Батрин, Малиняк, до лисання карток пп. Сеньків, Козачок, Гудзінська, Шафранська.

Контр. Комісія: пп. Новак і Дембіцька.

Збори закрила новоизбрана голова п-ні Евдокія Кахній, секретарка

З діяльності 23 Відділу СУА

Початок праці в 1961 Відділ виявив зустріччю Нового Року, що її влаштовано в домі членки п-ні Дори Сеньків. Активні членки Відділу приготували родинну забаву, подбали про смачну вечерю і все, що потрібне для добrogого настрою. Гости засіли до гарно застелених столів, навантажених усікими присмаками. Забаву відкрили спільною молитвою, до якої запросила присутніх голова Відділу. Всі разом

подякували Господеві за прожитий рік та просили ласки і здоров'я у новому році. Потім хористки Відділу відспівали кілька гарних колядок і почалась смачна вечеря при жартах, співах і взаємних побажаннях. Мила гутірка протягнулась до пізньої ночі.

Дня 8. січня 1961 відбувся заходами Відділу Свят-Вечір. У залі Нар. Дому при гарно заставлених столах засіло близько дві сотні гостей до традиційної святої вечері, що її приготував Комітет Підприємств, під проводом працьовитої п-ні П. Боднар. Вона й інші членки Комітету, не тільки вложили в те багато праці, але також п. Боднар багато помагав.

Голова п-ні М. Ясінська відкрила свято коротким, а влучним словом. Привітала гостей і подала до відома програму, що складалася з двох частин. У першій частині відограно сценку „Свят-Вечір в Україні“. Родина, якої син у неволі, зробивши всі приготування до святої вечері, клякнула до молитви. Аж тут входять у хату колядники і починають колядувати. Яка радість, коли нараз входить у хату син, що пропав був у неволі! Всі тішились, а син розказував про пережите лихо. Сценку, що звалася „Повернувшись з неволі“ відограно старанням п-ні Марії Честух і під проводом п. Орлика. Потім слідували коляди, що їх виконав хор Відділу під орудою п. Орлика.

Друга частина програми почалась молитвою, яку провів о. Чавс. На кожному столі горіла свічка, що пригадувала цей звичай Свят-Вечора на Рідних Землях. Вечеря складалася із піснів стряй і була дуже смачна. За це належиться п-ні Павліні Боднар і членкам Комітету щира подяка. До столів подавали членки Відділу в одностоярях (блілі вишивані блузки, чорні спідниці і блілі попередниці), що робило дуже гарне враження.

По вечері п-ні Ясінська попрохала до слова о. Чавса, що дуже гарно промовляв і підкреслив заслуги 23 Відділу і його праці в громаді. Дохід зі свята призначений на будову Місійної Церкви, що буде належна до парохії св. Івана Хрестителя, на яку наш Відділ здекларував 1.000 дол. При кінці зібрано коляду від усіх присутніх, що дало 50 дол. на Сиротинець у Філадельфії. Голова Відділу сердечно подякувала всім учасникам свята і колядою Бог Предвічний свята закінчено.

Свято Ольги Басараб

Дня 12. лютого 1961 о год. 12 відправилась Служба Божа за упокій невинної жертви. Відправив її о. Балабан, а членки Відділу уставились у двох рядах із відзнаками через цілу церкву. Зараз по Службі Божій зійшлися до школальної залі. Голова п-ні М. Ясінська відкрила пропам'ятне свято в честь Ольги Басараб і других жінок-героїнь вступним словом. Потім п-ні Анастазія Біловус виголосила гарно опрацьовану довідку про цю славну українську жінку. П-ні Є. Кахній продекламувала вірш про її муки і смерть.

Потім наші господині подали смачну перекуску домашньої роботи. При каві й печіві ще довго членки обмінювались думками і спогадами про Ольгу Басараб, а збирку із свята призначено на пресовий фонд Нашого Життя.

Марія Ясінська

Свято Ольги Басараб 26 Відділу СУА

Дня 26. лютого 1961 р. відбулися святочні сходини в честь бл. п. Ольги Басараб, патронки нашого 26 Відділу СУА в Гемтремку. Членки зійшлися до школальної кафетерії при вул. Генлей. Сходини попередила панахида за спокій її душі, яку відправив о. Трешневський на великий Службі Божій. Голова п-ні Марія Будор відкрила молитвою це свято і дала слово п-ні А. Ганиш, яка виголосила глибоко продуманий реферат про життя й мученичу смерть бл. п. О. Басараб. „Зелений гай“ і „Родимий краю“ з великим чуттям відстівала п-ні Стефанія Лужецька. Пні Катерина Хомяк гарно віддеклямувала „Погасла зоря“. По святочній програмі була вечера, під час якої зібрано \$30 на пресовий фонд Нашого Життя. Тому, що тяжко знайти якусь вільну неділю від імпрез, слідувала ще подяка уступаючій Управі нашого Відділу. Голова п-ні Марія Будор вручила п-ні Марії Васько, бувшій голові, китицю білих гвоздиків і кришталеві коралі. Вона була три роки головою, а від 1932 р. є активною членкою нашого Відділу. Голова передала провід вечора п-ні К. Кобасі, бо сама мусила піти на іншу імпрезу. П-ні Кобаса покликала ряд осіб з давнішої Управи, а саме п-ні К. Хомяк, А. Ганиш, М. Бережанську і Ст. Заплітну та гостю п-ні Ірину Козаченко. Всі вони поділилися своїми спомінами з часів праці з п-ні М. Васько. Всі

бесідниці висловили велике признання п-ні Васько за її тактовну поведінку.
Ст. Заплітна

КОГОВЗ, Н. Й.

Річні збори 34 Відділу СУА

Дата: 29. січня 1961 р.

Збори відкрила голова п-ні К. Кухар молитвою.

Президія зборів: п-ні Н. Касіянчук, голова, п-ні В. Вакуленко, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні К. Кухар, голова, п-ні Галібей, секретарка, п-ні М. Мациук, касієрка і референтки п-ні Д. Кендерська культ. освітня, п-ні О. Коник супл. опіки.

Контр. Комісія: П-ні З. Білас ствердила, що книги є ведені в порядку, а п-ні Гогоша поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відбулось 7 ширших сходин і 5 сходин Управи. Прибуло 7 членок.

б) Культ. Освітня й Імпрезова: Відбулись ширші святочні сходини в честь Ольги Басараб та з нагоди стортіччя народин Уляни Кравченко. Відсвятковано 30-ліття Відділу та подружній ювілей п-ва Коніків. Влаштовано пікнік, продажу харчів, ялинку і День Матері. Проведено курс вишивання. в) Супл. Опіка: Відвідано хворих по шпиталах. Проведено збирки на добродійну ціль.

г) Зв'язки: Відділ взяв участь у міжнар. виставці нар. мистецтва.

Нова Управа: п-ні К. Кухар, голова, п-ні Я. Ракоча, містоголова, п-ні В. Вакуленко секретарка, п-ні Т. Гогоша скарбничка. Референтками стали: пп. С. Мілан і Куфель культ. освітніми, пп. О. Коник, М. Галькевич супл. опіки, пп. Гавришко, Х. Шандиба господарськими.

Контр. Комісія: пп. З. Білас, І. Оменінська.

Віра Вакуленко, секретарка

oooooooooooooooooooooooo

НОВІ ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Осіннє листя

Золота бджілка

ЦІНА ПО 50 Ц.

Упорядкувала Марія Юркевич

Замовляти в Централі СУА

БОФАЛО, Н. Й.

Річні збори 49 Відділу СУА

Дата: 27. листопада 1960.

Відкрила збори голова п-ні А. Снайчук спільною молитвою.

Президія зборів: п-ні А. Качор, голова, п-ні М. Мартин, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні А. Снайчук, голова, п-ні Е. Стасюк, рек. секретарка, п-ні М. Дранка, фін. секретарка, п-ні М. Горбачук, скарбничка, п-ні А. Макух, референтка супл. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 4 ширші збори і 3 сходини Управи. На зборах відчитувано обіжники з Централі й Окр. Ради та листування. Насичлює 60 членок. Відділ вітав у себе голову і делегаток Окр. Ради у червні 1960, а 25. вересня 1960 співдіяв у проведенні Окр. З'їзду у Бофало. Взяв участь у ювілею 35-ліття СУА у Рочестері (21 членок). Вислано 50 дол. на подорож делегатки до Істамбулу.

б) Супл. Опіка: Проведено збирку вживаного одягу та грошових пожертв членок. Це дало змогу вислати 8 пакунків до Австралії, Югославії й Польщі. Уділювано допомогу місцевим організаціям (інвалідам, сиротам, НТШ). Суму 1.000 дол., здекларовану в 1959 на будову Укр. Парох. Каплиці і Школи в Бофало при церкві св. о. Миколая, виплачено в цілості в 1960 р.

в) Фінанси: Каса Відділу виказує 524.75 дол. прибутків і 474.83 дол. витрат.

Контр. Комісія: п-ні Г. Залеська разом із членками пп. С. Волчук і С. Чайківською ствердили, що книги Відділу знаходяться в повному порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії, яку збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні А. Снайчук, голова, п-ні С. Чайківська, містоголова, п-ні Е. Стасюк, секретарка, п-ні А. Макух, фін. секретарка, п-ні М. Горбачук, скарбничка. Референтками стали: пп. А. Макух і М. Дранка організаційними, пп. А. Качор, М. Маковська, Н. Стецьків культ. освітніми, п-ні Е. Ковтало, Ю. Децик, імпрезовими, пп. А. Люта і С. Гут супл. опіки, пп. С. Волчук і А. Слободинська пресовими, пп. Н. Стецьків і А. Макух, виховними.

Контр. Комісія: пп. С. Волчук, М. Мартин і Г. Залеська.

Плян праці: Рішено провести Виховний Семінар у 1961 р.

А. Снайчук, голова
Е. Стасюк, секретарка

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1961

Оповідання, нагороджене на Першому Літературному Конкурсі СФУЖО

Надщерблений посоловілий місяць починає падати з неба, і передранковий морозець спиняє пульсування весняних соків завчасно пробудженої землі. Притих заспокоєний ніччу Дніпро, і сонно кліпають потомлені зорі, здригаючись від несподіваного горлання півнів та протяжних перегуків сторожі, що чатує на валах столичного города:

— Ч-у-в-а-й!..

— Ч-у-в-а-й!..

Під ці перегуки місто спить глибоким і спокійним передранковим сном. Темно скрізь і тихо. Лиш у наріжній башті золотоверхого терему, що стоїть за внутрішньою стіною міста, рівно світиться віконце.

— Не спить наша княгиня, — обзвивається один вартовий, стрінувшись на середині валу з другим.

— Не спить, — повторює другий, глянувши на віконце.

— Що то یона думає, наша лебідоњка?..

— Що думає — думає. Тобі не скаже.

— Хоч і не скаже, то знаю.

— Що знаєш?

— А те, що жаль їй Київ покидати.

— Ой, Києву ще більший жаль таку княгиню втратити!..

— Це ти правду рік! Не княгиня — матінка рідна для своїх дітей!

— І строга.

— Строга, та справедлива.

— Хто ж каже, що не справедлива?..

Вартові розходяться, протяжно кричать своє „чувай!“, пройшовшись до кінця валу, завертають і сходяться знову.

— Знаєш, Голоде, що думаю? — питає перший.

— Скажи, знатиму.

— Підмовмо людей, щоб княгині з Києва не пустити.

— Як це „не пустити“?

— Та так: взяти й не пустити.

— Немудра твоя річ, Стоян! Коли княгиня не схоче, то й сама не піде, але ми не маємо права її противитись, ані впоперек дороги ставати. Князі на те князями родяться, щоб по своїй волі чинити.

— Князі так, але княгині — інше діло. От і наша: не послухає вона послів — князь Мал її списом здобуде. І так неволя — і так неволя.

Вартові розходяться, перегукуються з іншими і знову сходяться.

— А ти, Стояне, правду сказав, — обзвивається на цей раз першим Голод. — Воно, чи то княгиня, чи то рабиня, все одно жінка і мужа мусить слухати. Без опікуна не може бути. А княгині більше, ніж якій іншій, оборонця потрібно. Старші Ігоревичі вже крамолу кують: упоперек горла їм Святослав стойть.

— Ато ж. Як-н-е-як, а Новгород — ласій шматок.

Голод озирається і, хоч поблизу нікого нема, шепче Стоянові до вуха:

— Переступлять вони батьківську волю, і Новгород собі загребуть, як і Вишгород від мачухи. Та ще не знати, чи й живими княгиню з княжичем лишать. Тому я сказав би, що для княгині ліпше було б до Любеча іхати. Там знайде мужа, який і її і дитину притулить і захистить. Святослав вітчимові довго на заваді не стоятиме й хліба не переїсть. Підросте — у свою волость пойде.

— Коли б же то так було, як ти кажеш...

— А чому не буде?

Стоян також озирається довкола і схиляється до вуха Голода:

— Не буде тому, що Мал не ліпший за Ігоревичів, а з покійним князем за Ольгу свої рахунки мав, то готов на княжичеві помститися. Ти чув, що послі кажуть? Нахваливаються, що вони і з Святославом те саме зроблять, що з Ігорем зробили. А з данину — то ще не знати, чи Київ древлянам її не платитиме, бо древляни на Київ не будуть!

— На Перуна! — аж назад відхиляється Голод. — Хто це чув? Та хай люди посвідчать — і ми послі живими в землю закопаємо!

Хто чув, уголос не скаже, бо Свенельда боїться, — зіджає Стоян.

Хоч яка розмова цікава, та служба службою, і вартові мусять розійтися, щоб відгукнутися на залишки інших, які вартиують по другому боці замку. Та, сповнивши обов'язок, спішать зійтися знову.

— От бідна наша княгиня! — з жалем каже

Голод. — Така добра, така добра, а стільки ворогів має: дівери, пасерби, навіть дружинники. А варяги то готові її живцим з'їсти за те, що вона покійного князя намовляла право полюдя у них відбрати. Всі проти неї. Щастя тільки, що Свенельд у кулаці військо тримає. Та чи довго ще втримає?..

— Зате за княгинею народувесь.

— Що там, брате, народ! — махає рукою Голод. — Он сам кажеш, що на послів свідків не знайдеш, бо народ Свенельда бойтесь. Силу дружина має, а не народ. Навіть Ігоревичі відкрито не виступають, знаючи, що варяги покищо під рукою Свенельда, а Свенельд княгині задля сина боронитиме.

— Та хай би й задля сина, — висловлює свою думку Стоян. — Хай би навіть поміг синові з княгинею оженитися й на київський престіл сісти, коли б той окаянний син не задумав на нашого княжича руки піднести!..

— Ба, коли Мал велиокняжий стіл посяде, а його батько в руках воєводство триматиме, то хто йм перешкодить? Вони можуть і гірше зробити.

За звичкою Голод хоче подряпatisя біля вуха, але через те, що його голова одягнена в шолом, він дряпаеться зверху по шоломі. Стоянова звичка ліпша: він у задумі любить смикати себе за кінчик вуса, й до того нічого йому не стойти на перешкоді. Так довгенько ходять обидва вартові: один — дряпаючи над вухом шолома, другий — смикаючи вуса. Мовчать.

Але врешті Голод каже:

— Знаєш, Стояне, що було б найкраще? Видати княгиню за когось із київських князів. Ми вже знаємо, хто з них добрий, а хто — ні.

— Оце ти гравду сказав! — аж підскакує з радості Стоян. — Видати княгиню заміж! От, приміром, за Володислава. Чим не пара? Сам князь, руської крові, воїн добрий, муж мудрий, до люду добрий, справедливий. Княжичеві напевне кривди не зробив би.

— Не зробив би! — годиться Голод. — Або Туад, Етон, Гуар — усе князі, хоч і варяги. Але чесні мужі. Ні?

**

Так, поки вартові вирішують долю княгині, вона сама сидить у глибокому кріслі, зложивши руки пальцями пучка до пучки, і легенько постукує ступнею правої ноги, тримаючи п'яту на підлозі. Так зложені руки й це постукування ногою — певний знак, що княгиня неспокійна. Тепер неспокійна особливо. Часом вона відкидає голову назад на високу спинку, заплющає темні очі й сидить нерухомо, наче свідомість утратила. Потім знову випростовується, складає руки пальцями пучка до пучки й дрібно постукує ступнею правої ноги.

У вікно заглядає перезрілий, утомлений місяць, який безсило падає вниз, і княгиня, зауваживши його, сумно усміхається.

— Чого заглядаєш? — питает шепотом. — Не заглядай, бо нічого цікавого не побачиш. Така сама я журбою зсушена, як ти четвертою чвертью. Гай-гай, місяченку. подібні наші долі тим, що і ти і я світимо ясно, поки поруч нас яснішого світила нема:

біля тебе сонця, біля мене — князя. Але, щось чула я таке, ніби ти, мов мідне дзеркало: блищиць, бо на тебе світло сонця падає. І я так: була великою княгинею, поки великий князь жив. А, вбили князя, то й з мене вже не княгиня, а так — хто зна що. Не маю чийого світла відбивати...

Княгиня гірко усміхається і відкидає голову назад. Чорний вдовиний завій підкresлює ніжну білістю її вродливої лиця, що завжди нагадує словну кість, а тепер у перехресному свіtlі місяця й полум'я срібній блистаниці набирає відтінків переламутру.

От і повертається після восьми років украдене щастя!.. Ale чомусь воно лякає і відштовхує. I не тому, що кохання вмерло, о, ні! Щоправда, за цей час усими силами намагалася себе переконати, що зайневів мучитися, що все й так скінчилось, минуло. Ale насправді воно не минуло, хіба пригласло. Любила Мстислава далі, згадувала його пестощі, бачила його в снах, у мріях, у рисунках хмар на небі, у весняному цвітінні садів і в багряних заходах сонця. Чула його в пlessокти Дніпра, у шумі вітру, співі жайворонків і в плачах гуслів. Її любов інколи палала похоронним костищем, інколи стогнала зимовою хуртовиною, то на зміну ставала лагідною та тихою, як лет спадаючого восени пурпуром і хіною мальованого листя, але цупко трималася серця. Лишень що серце звикло до неї і в останні роки не кривавилося, не кричало так, як спочатку.

Тепер озвалося знову. Може сильніше, ніж будь-коли. Тільки що голос його дивно-чужий, і почування, які він породжує, зовсім інакші, зовсім неподібні до давніших...

Згадує собі купальські ігрища, від яких минуло майже всім літ (ох, як той час біжить!..). Вбрала тоді щонайтоншу, щонайблішу сорочку, поверх якої накинула багрячу довгу юпку. Рабині якнайкраще вичесали її довгі коси, переплітаючи їх стрічками. Вона ж сама потім перевила їх золотими змійками, заложила поверх зеленого намиста найдорожчу свою гривну, вбрала чільце зі смарагдами, руки прикрасила срібними обручами і сережки взяла довгі, що аж на плечі спадали. Повинна була бути гарною в цей день, бо князь Мстислав мав її умкнути.

Бже виходила з дому, коли прибігли рабині і, сапаючи від поспіху, повідомили:

— Великий князь на ігрищі! Став з дружиною і хоче подивитися, як у нас Купала справляють!.. Люди зі страху перед дружинниками почали тікати, а князь вельми прогнівався і казав усіх завернути. „Моїм княжим словом, — рік, — вам повну безпеку обіцяю. Грайте, як звикли, а ми подивимося“...

Під руку з матір'ю, з цілою чередою цікавої челяди позаду, князівна вийшла на вигін, де відбувалася ігрища. Відразу побачила великого князя, що сидів на простеленому килимі в окруженні найчільніших дружинників. Був без броні — у самій сорочці, і без шолома, так що проти сонця виразно біліла сивина в його чубі. „Старий“, сказала би князівна, бо ж мав понад півсотні років, тоді, коли вона сама ще не переступила й другого десятка. Тримав на колінах довгого меча й дивився пильно на князівну.

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Багата тематика

Прошу прийняти моє ціле признація за високий рівень і багату тематику Вашого журналу. Із великим зацікавленням і приємністю вітаю кожномісячне число, за що складаю Редакції шире Спасибі.

Бажаючи якнайбільше успіхів у такій відповідальній праці, а саме — вдержання української жінки на висоті її завдань, остаю з пошаною

Любомира Крупа

Гарно і цікаво редактований

Дякую за точне присилання мені Вашого журналу. З приємністю перечитую його, є гарно і цікаво редактований.

Степанія Коцій

Одним із джерел

І ось знов один рік поза нами... минув так скоро, що й не оглянулися... Багато новин про життя української спільноти за океаном почули ми з Вашого цінного журналу. З вірою в наше краще завтра гартувались ми всі до дальшого життєвого змагу, якщо не нас самих уже, то бодай наших дітей. І якраз одним із цих джерел, з якого приходилося черпати немов щільчу воду, являлось Ваше „Наше Життя“ для мене й цілої моєї сім'ї.

Тож спішу з передплатою на 1961 р. та бажаю Вам свіжих сил і витривалості у Вашій, такій хосеній для українського жіноцтва та дітвори праці на американському континенті!

Оксана Копачівська

Тішусь ним...

Висилаю передплату за цей чудовий журнал. Він дуже гарний і я тішусь кожним числом.

Катерина Петик

Захоплена виглядом

Я дійсно захоплена виглядом Вашого цінного журналу.

Марія Стаків, Нью Йорк

Бажаю успіхів!

Признання і подяка Редакції за прекрасно редактований журнал. Бажаю успіхів!

Євгенія Кікта

Уприємнюю життя

Дозвольте при тій нагоді широ подякувати за регулярно надсліданий журнал, що так уприємлює нам це емігрантське життя та бажаю Ред. Колегії доброго здоров'я й задоволення в такій корисній праці.

П. Головей, Лондон

Складати гроші чи позичати

НАЙКОРИСНІШЕ

у своїй Кредитовій Кооперативі:

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„САМОПОМІЧ“

У НЮ ЙОРКУ

SELF RELIANCE (N. Y.)

Federal Credit Union

98 Second Ave., New York 3, N. Y.

Tel.: GRamercy 3-7310

Години урядування щоденно від 10 рано до 3 по полудні.

Окрім того у вівторок і п'ятницю від 6—8 веч.

В неділю і понеділок закрито.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД є підвальною праці УККА.

Не забудьте чимкоріше вислати свій Національний Даток за 1958 р. на адресу:
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, Inc.
302 West 13th Street, New York 14, N. Y.

УВАГА!

УВАГА!

ВИСИЛКА ПАЧОК В УКРАЇНУ

Висилаємо пачки аж до 44 фунтів звичайно і летунською поштою, чи то принесені до нас особисто, чи переслані поштою, та негайно виготовляємо документи.

Як уже відомо, можна пересилати у пачках тільки нові речі. Також радимо посыкати менше готових речей, бо оплати від них вищі.

Маємо на складі великий вибір різнородних товарів (шкіра, матерії, полотна, хустки і т. п.) до пачок, які продаємо по дуже низьких цінах.

ПАЧКИ НАДАЄМО НА ПОШТУ ТОГО САМОГО ДНЯ, КОЛИ ДО НАС ПРИНЕСЕТЕ, А ДРУГОГО ДНЯ ОДЕРЖИТЕ З ПОШТИ ПОСВІДЧЕННЯ. Тому наші пачки доручують: летунські за 6—10 днів, а звичайні за 4—6 тижнів. Хто не вірить, може переконатись.

General Parcel & Travel Co.

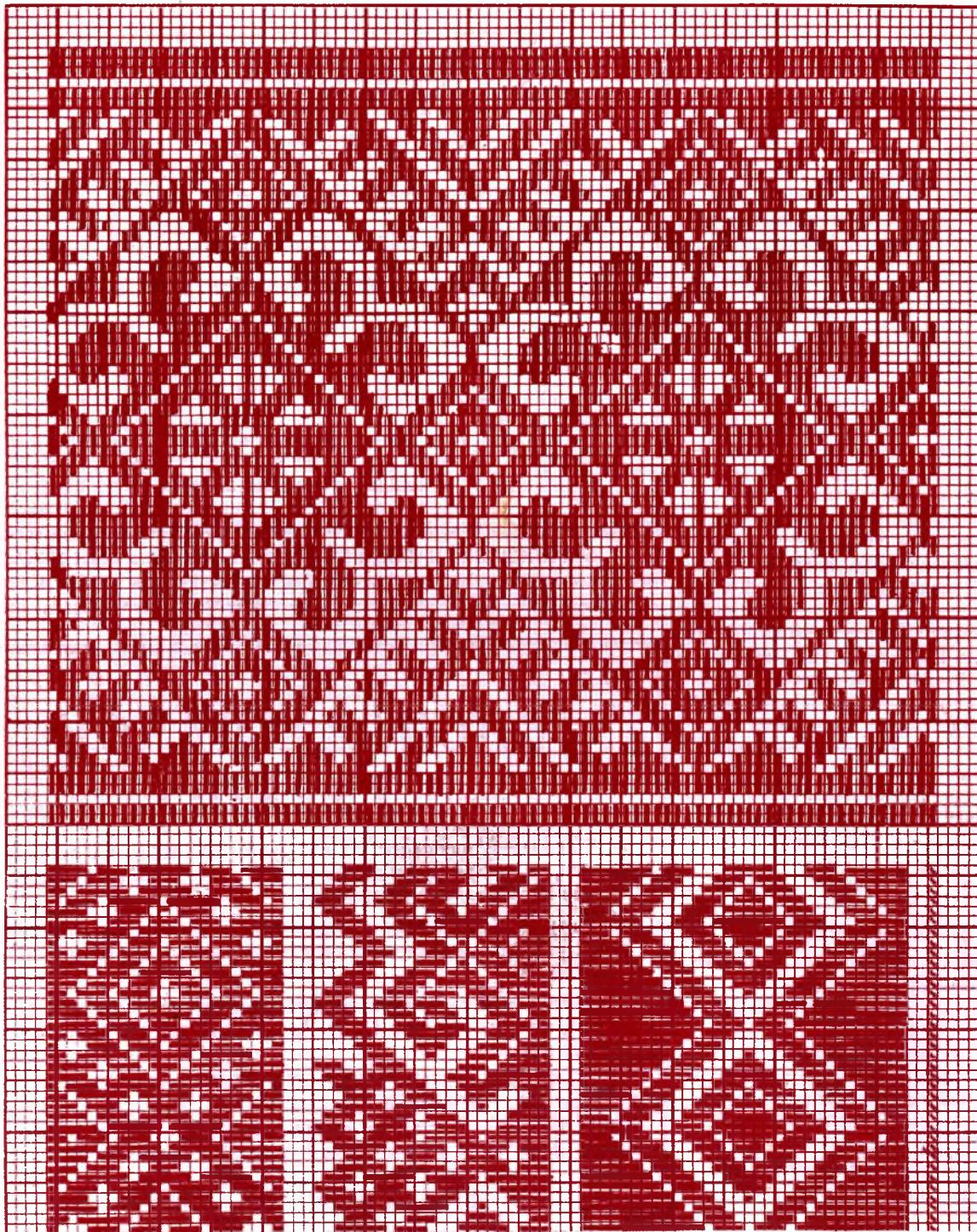
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa.

Tel. WA 5-8878

ІНЖ. О. СТОЙКЕВИЧ

Return to:
“OUR LIFE” Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 3, ст. 1 — UKRAINIAN DESIGNS

Низинні взори з Гуцульщини

Із збірки Кл. Габданк-Рогозинського

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.